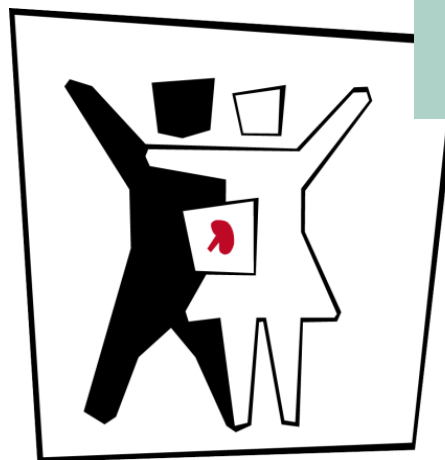
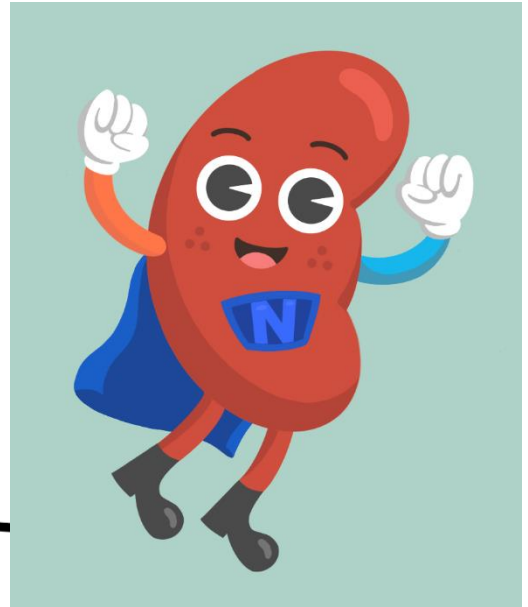

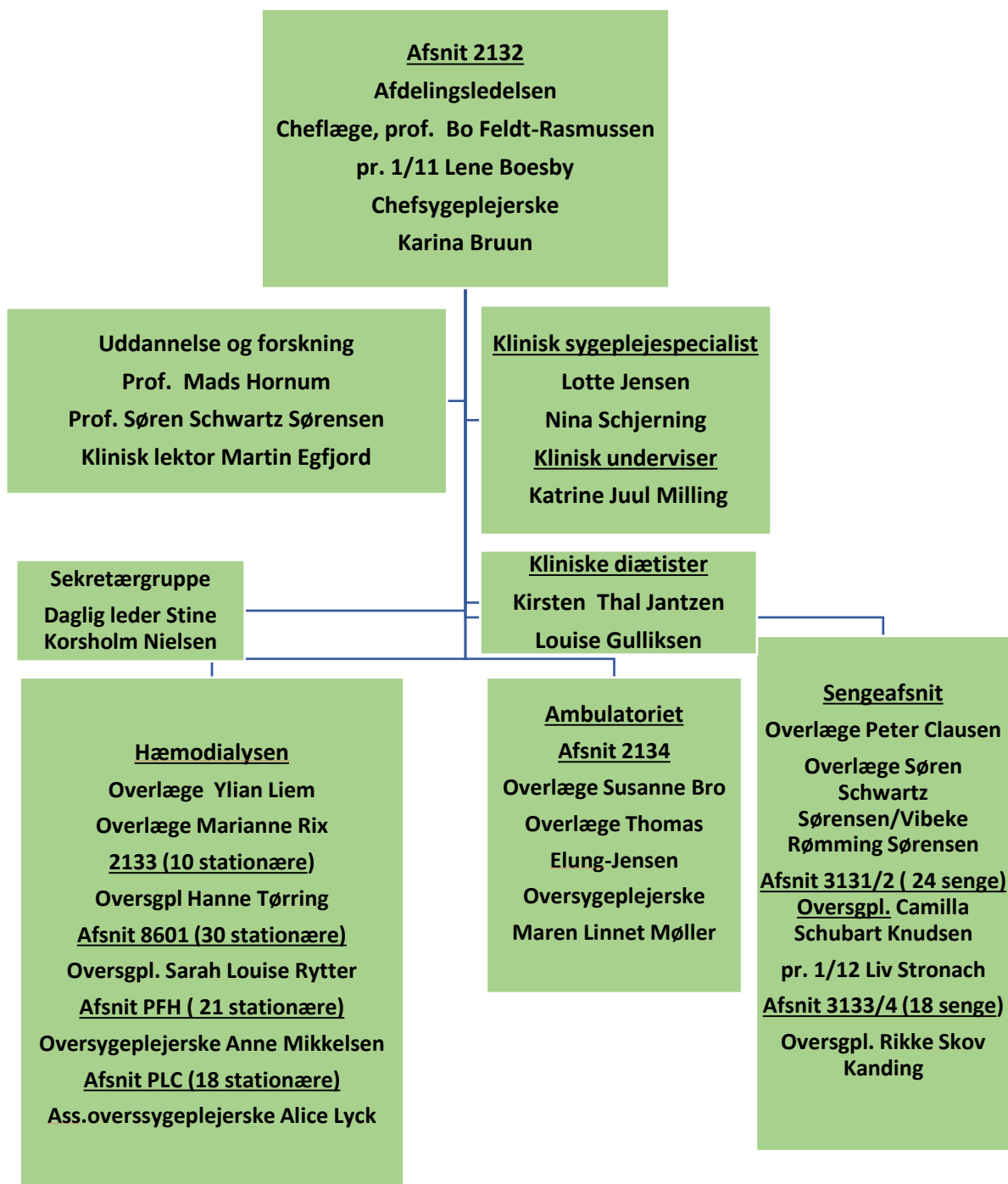

Rigshospitalet

ÅRSBERETNING 2023

Skrevet af personalet og redigeret af Lotte Jensen og Karina Bruun

Indholdsfortegnelse

1. Forord ved afdelingsledelsen	4
2. Sengeafsnit 3131/3132/3133/3134	5
3. Klinik 2134, ambulatoriet	11
4. Hæmodialysen	15
4.1 Dialyseklinik 2133	15
4.2 Dialyseklinik 8601	17
4.3 Dialyseklinik 1	21
4.4 Dialyseklinik 2	23
4.5 Dialyseteknikerne	25
5. Lægestaben	26
6. Sekretærer	27
7. Diætister	27
8. Undervisning og uddannelse	30
8.1 Det prægraduate område i sygeplejen	30
8.2 Den prægraduate lægeuddannelse ved Københavns Universitet	31
8.3 Indsatser og fokusområdet i sygeplejen – 2023	33
8.4 SSFU – sygeplejersker med særligt ansvar for udvikling	34
8.5 Sygeplejefaglig supervision	35
8.6 Nyreskolen – et tilbud til patienter og pårørende	37
9. Råd og udvalg	39
9.1 PAG	39
9.2 Kvalitetsrådet	41
9.3 Patientsikkerhed	41
9.4 Palliationsgruppen	43
10. Fagligt netværk	44
11. Forskning og udvikling	46
12. Phd projekter i Afdeling for Nyresygdomme	53

1. Forord ved afdelingsledelsen

Årsberetningen 2023 er nu en realitet. Udgivet i dette forår hvor 2024 har givet os nye opgaver og en spændende fusion.

I sammenligning var 2023 begyndelsen på noget nyt med Rigshospitalets nye strategi: "Til gavn for den enkelte patient og det samlede sundhedsvæsen".

Vi var allerede i gang med omlægninger fra elektive indlæggelser til endagsindlæggelser i vores dagsenge i ambulatoriet. Det kræver et konstant fokus på årsagen til indlæggelsen og brug af nye arbejdsgange.

Det lykkedes i stor stil med en stor indsats fra alle faggrupper at komme et skridt videre i de nye arbejdsgange. Vi har haft færre patienter i døgn sengene og sidst på året blev udvalgte elektive forløb overtaget af "Afdeling for urinkirurgi", nemlig raske nyredonorer og graftectomier.

Vi arbejdede ligeledes videre med iv hjemmebehandling og antibiotikapumper. Vi havde forventninger om større udbytte, men der arbejdes også videre med det fokusområde i 2024.

Inden udmelding om fusionen var der således tanker om, at der skulle lukkes flere senge og etableres flere ambulante forløb. Dette for at sikre fremtidens patientbehov og færre tilgængelige sundhedsfagligt personale i fremtiden.

Nu skal fremtiden vise hvad nye arbejdsgange og færre sengepladser kan give af nye muligheder for både personale og patienter.

Sidste år blev der sat ekstra fokus på blodprøvepakker og arbejdsgange for at sikre endnu en besparelse, der skulle indhentes. Dette er også et fortsat fokusområde i de kommende år.

Sommerfesten var endnu en succes, hvor ambulatoriet var arrangør og sikrede en god aften med mange deltagere.

I efteråret fik vi ny konstellation i Afdelingsledelsen, da Bo valgte at gå på pension fra sin Cheflægestilling og hellige sig familien og forskningen.

Lene Boesby tiltrådte 1. november som Cheflæge. En nyetableret ledelse, der fra start arbejder godt og sikkert sammen og videre med Afdelingens mange gode medarbejdere og sikrer de gode patientforløb.

2. Sengeafsnit 3131/3132/3133/3134

Afsnit 3131/2

Afsnittet varetager behandling af patienter med indlæggelseskrævende akut og kronisk nyresygdom, samt nyresvigt. Dette omfatter bl.a. immunsuppressiv behandling af autoimmune nyrelidelser og etablering af dialysebehandling.

Desuden behandles komplikationer til etableret dialysebehandling, herunder problemer med adgangsveje, i et samarbejde med anæstesiologi og karkirurgi eller komplikationer til peritonealdialysebehandling, herunder diverse infektioner.

Derudover behandles, i samarbejde med andre relevante specialafdelinger på Rigshospitalet, indlæggelseskrævende sygdom, også af ikke nefrologisk karakter hos patienter i kronisk dialysebehandling. Også forgiftningspatienter kan modtages, hvis dialyse er en del af behandlingen.

Endelig behandles patienter med svær hypertension. herunder udredning af mulige underliggende årsager til hypertension.

Funktionsledelse:

*3131/2 Overssygeplejerske
Camilla Schubart Knudsen
Fra 1-12-23 Liv Stronach
Overlæge Peter Vilhelm Clausen
3133/4 Oversygeplejerske
Rikke Skov Kanding
Overlæge Vibeke Rømming
Sørensen*

*Assisterende over. sygpl.
3131/2 Mette Marie Morsing
3133/4 Anita Evers*

*Sengekapacitet:
3131/2 18 sengepladser
fordelt på 11 Nefrologiske og 7
Endokrinologiske senge.
3133/4 18 Nefrologiske*

*Sygeplejenormering:
3131/2 26.80 årsværk.*

Afsnit 3133/4

Foruden almindelig nefrologi varetager afsnittet også behandlingen af de nyretransplanterede voksne patienter. Patienter til multiorgantransplantation hvor nyren er et af organerne, typisk lever-nyre og nyre-pancreas, indlægges og passes i den initiale fase på gastrokirurgisk afsnit med dagligt tilsyn fra os.

I 2023 blev der foretaget i alt 110 nyretransplantationer, 3 kombineret med pancreastransplantation. 82 af transplantationerne var med afdød donor og 28 med levende donor.

I forhold til 2022, er der tale om en stigning på 17 patienter i det totale antal nyretransplantationer.

Året der gik:

IV hjemmebehandling:

2023 startede med en indsats i forhold til at sende patienter hjem til fortsat IV antibiotisk behandling foretaget af hjemmeplejen. Vi har haft workshops, og tværfaglige temaeftermiddage, hvor vi sammen med "Videncenter for specialiseret hjemmebehandling" på Rigshospitalet, har haft fokus på emnet. Arbejdet fortsætter i 2024 hvor vi også sætter fokus på brug af CADD-pumper i hjemmet.

Hæmatologi:

I 2023 har Afdeling for Blodsygdomme haft to lånesenge i afsnittet.

Dagsenge:

Der har i 2023 været arbejdet med implementering af patientforløb i dagsengene, placeret i ambulatoriet. Det kræver konstant fokus og opmærksomhed for ikke at indlægge patienterne.

Vold og trusler:

Begge afdelinger har arbejdet fokuseret med at uddanne nye nøglepersoner inden for psykiatri i somatikken og low arousal for at give bedre redskaber til personalet for at kunne håndtere patienter med potentielt udadreagerende adfærd. Der er blevet udarbejdet nye actionscard, personalepjece og en synlig mappe i afdelingen med instrukser i hvordan man håndtere vold og trusler. Alt dette for at klæde personalet bedre på til at tackle sådanne situationer. Arbejdet fortsætter i 2024.

Dokumentation:

Begge sengeafsnit har implementeret intern koordinering og Brain, som er en del af nye funktioner i SP. Dette for at sikre mere tidstro dokumentation, færre papirskemaer, bedre overblik over patientens opgaver og aftaler og få at optimere vagtoverlevering.

Derudover har vi haft øget fokus på brug af WOW's og derved dokumentere mere ude hos patienterne.

Uddannelse af plejepersonale samt udviklings- og kvalitetsopgaver:

- Vi tilbyder det første år: God introduktion til specialet og afsnittene
- Nefrologisk grundkursus
- Specialerelateret medicin
- Forflytningskursus
- Hjerte-lunge-redning oplæring
- Brandkursus
- Peritonealdialyse uddannelse på 3131/2

- Evt. "Godt på vej i sygeplejen"-kursus
- Evt. "Rationel medicinhåndtering"-kursus
- Struktureret undervisning i afsnit 3133/4 i nyretransplantation.
- Løbende og behovsorienteret undervisning af interne og eksterne undervisere
- Supervision

Alle tilbydes undervisning, hver den første onsdag i måneden i "Akut, kritisk og kompleks sygepleje"

Vi har ligeledes fokus på uddannelse af erfarne sygeplejersker:

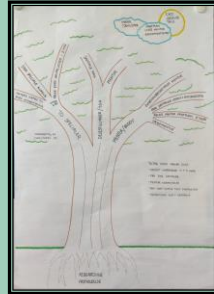
- UCSF, en sygeplejerske har afsluttet og en er i gang med uddannelsen.
- EDTNA, europæisk sammenslutning af nefrologiske sygeplejersker. Vi havde et mundtligt oplæg på EDTNA med fokus på nyretransplantationer.
- Nefrologisk efteruddannelse
- Kursus i "Akut, kritisk og kompleks sygepleje"
- Palliation kursus
- Dokumentationskonferencen (DASYS – Dansk Sygeplejeselskab). Vores 2 sygeplejersker med særligt ansvar for udvikling og vores SP ansvarlig deltog på konferencen
- FS nefro årsmøde. 3131/2 fremlagde en posterpræsentation, hvor de præsenterede deres nye onboarding program.
- I afsnit 3133/34 har en af afsnittes sygeplejersker Kirsten Back Pedersen d. 1. december påbegyndt et Ph.d.-forløb, med titlen "Livet efter nyretransplantation – En støtteintervention målrettet patienters adaption til livet efter nyretransplantation".

Onboarding

Afsnit 3131/2

Onboardingprogram

- Mentor/buddy ordning
- Introforløb 8 uger i følgeskab med mentor i alle vagter/weekender
- Delestillinger
- 6 samtaler / 3 samtaler
- SSA ansættelser
- Uddannelse af erfarne kollegaer
- To specialer
- Undervisning
- Intro RH + Lokal
- Kom godt i gang med sygeplejen.
- Lægementor

Feedback

(feedback er fra onboardingsamtaler fra 1-4 samtale)

- Sammenhæng
- Tryghed
- Klædt på
- Rød tråd

Tiltag

- Udvidet introprogram
- Mentor/buddy

Rigshospitalet

Fastholdelse af medarbejdere:

Der afholdes årligt MUS med alle medarbejdere ift. udviklingsveje og tilbud af relevante kurser.

Vi arbejder kontinuerlig med arbejdsmiljøet ud fra løbende trivselsmålinger og den sociale kapital. Vi går op i et arbejdsmiljø, der er trygt og tillidsfuldt, samt at gå glad til og fra arbejdet.

Afdelingen afholder tværfaglige temaeftermiddage, samt "Sygepleje fagligt forum" 4 gange om året.

Vi har opstartet supervision af sygeplejersker med mere end 1 års erfaring. Dette fortsætter i 2024. Der er stor tilslutning og medarbejderne sætter stor pris på dette tilbud. Supervisionen varetages af en sygeplejerske fra 2133.

Arbejds miljø

Da afsnit 3131/2 skulle lukke 6 sengepladser i januar 2023 valgte man samtidig at gå væk fra at have opdelt rapport til en fælles rapport, hvilket styrkede sammenholdet i afdelingen, bedre samarbejde på tværs af teams og de to specialer.

Igen i år havde vi Trivselsuge denne gang med fokus på "samarbejde". En uge med en masse forkælelse og konkurrencer og med det gode arbejdsmiljø i fokus. Vores AMIR lavede bl.a. med resten af personalet "Samarbejde blomster"

Uddannelse af studerende og elever

Vi har igen i år modtaget mange studerende. Vi har i sengeafsnittene løbende fokus på uddannelse af sygeplejestuderende og social- og sundhedsassistentelever, de repræsenterer alle semestre.

Sengeafsnittene får god feedback. De studerende føler sig som en del af praksisfællesskabet og en del af kulturen. De ser vores afdeling som værende spændende med mulighed for udvikling. Hvert år modtager vi også tandplejestuderende samt oplæring af FADL (medicinstuderende).

Vores kliniske vejleder har sammen med Rikke Kanding arbejdet med "7. semester projektet" med fokus på at "mindske grøften" mellem det at være 7. semester studerende og nyuddannet sygeplejerske. Alle 7. semester studerende er på 3133 siden, og er en større integreret del af personalet. I stedet for at passe en til to patienter, får 7 semester studerende nu, sammen med deres daglige vejleder 3-5 patienter. Der er

fokus på overblik og stuegang. De er med til personalemøder, de indgår på oversygeplejerskens mailliste og er derfor på lige fod informeret omkring tiltag, ”nyheder” og arbejdsgange i afsnittet.

Begge afsnit har rekrutteret nye sygeplejersker både som timelønnede og som fastansat efter endt praktik i sengeafsnittene.

Afsnit 3131/2 blev indstillet til de sygeplejestuderendes praktikpris for at have givet en særlig god oplevelse og for at have klædt de studerende på til opgaven som fremtidige sygeplejersker.

Funktionsledelsens visioner / Mål for kommende år:

I 2024 bliver det overordnede fokus at få gennemført den kommende fusion med afdeling for Hormon- og stofskiftesygdomme succesfuldt.

Der skal planlægges et helt nyt ambulatorie/dagsengeafsnit i afsnit 3131/2, samt samle alle de tidligere sengeafsnit i et stort afsnit på 3133/4. Der skal arbejdes med arbejdsmiljøet, kompetenceprogrammer og beskrivelse af sygeplejen.

3. Klinik 2134, ambulatoriet

I 2023 har ledelsen i Klinik for nyresygdomme 2134 bestået af oversygeplejerske Maren Linnet Møller, assisterende oversygeplejerske Gitte Würtz Madsen og overlægerne Thomas Elung-Jensen og Susanne Bro.

Personalet i ambulatoriet består, udover oversygeplejersken, af 20 sygeplejersker. En har været frikøbt som klinisk bygger i Sundhedsplatformen (SP), og varetager derudover undervisningen af sygeplejersker i peritonealdialyse (PD) i sengeafsnittet 3131/2. Der er tilknyttet 2 sekretærer, 15 speciallæger og 10-12 læger i hoveduddannelse/introduktionsuddannelse. Læger og sygeplejersker arbejder sammen i faste teams, og det tilstræbes at patienterne møder det samme behandlerteam ved hver kontrol.

Klinikken omfatter:

Forambulatorium. Her ses nyhenviste patienter for 1. gang: 4 dage om ugen med 5 patienter pr. dag, mandag, tirsdag, onsdag og fredag.

Speciallægeambulatorium. Her varetages udredning, behandling og kontrol af patienter med akutte og kroniske nyresygdomme, patienter med hypertension samt patienter efter nyretransplantation og kombineret nyre-pancreas eller nyre-lever transplantation. Endvidere foretages udredning af levende nyredonorer: 2-3 spor alle hverdage.

Nyresvigtsambulatoriet står for information om og forberedelse af dialyse, nyretransplantation, maksimal medicinsk uræmibehandling dvs. ingen dialyse (MMU); opfølgning af patienter tæt på dialysestart og patienter til MMU: onsdag + hver 2. fredag.

Hjemmedialysen: Oplæring og kontrol af patienter i PD. Gennemførelse af en række procedurer (nyrebiopsi, graftbiopsi, anlæggelse og seponering af PD-katetre, seponering af tunnelerede hæmodialyse (HD)-katetre).

Sygeplejerskeambulatorium: Varetagelse af en række behandlinger (f.eks. Monofer, rituximab, soliris, ultomiris, venesection) samt døgn blodtryksmåling.

Funktionsledelse:

Oversygeplejerske

Maren Linnet Møller

*Overlæge Thomas Elung-Jensen og
overlæge Susanne Bro*

Assisterende oversygeplejerske

Gitte Würtz Madsen

Årlige fremmøde besøg: 12899

Årlige telefoniske konsultationer: 5483

Patienter i alt tilknyttet amb.: 3286

heraf 84 i peritonealdialyse

Sygeplejenormering: 19,28

Diabetes ambulatorium (PEP amb.): Team af endokrinolog, nefrologisk og endokrinologisk sygeplejerske varetager kontrol af nefrologiske patienter med diabetes: hver torsdag.

Dagsenge: anvendes primært til patienter der møder til planlagte procedurer, der kan foregå ambulant. Fire dagsenge alle hverdage. Tirsdag og torsdag anlæggelse af tunneleret HD-kateter eller skift af JJ-kateter (eller andre procedurer der kræver anæstesi). Andre procedurer: graftbiopsier, rituximab behandling, blodtransfusion. Det er planen løbende at udbygge funktionerne i dagsengeafsnittet (f.eks. accelererede udredningsforløb eller behandlingsforløb, hvor patienterne kan sove hjemme).

Behandling udenfor hospital (BUH): Ambulatoriet varetager opfølgende kontrol af patienter, der udskrives til iv behandling i hjemmet ved Nyremedicinsk afdeling eller ved hjemmesygeplejen.

CADD-pumpe (Computerised Ambulatory Delivery Device, Bærbar medicin pumpe til intravenøs anvendelse): Ambulatoriet varetager som noget nyt også håndtering af CADD pumper. Patienter der er klinisk upåvirkede og kan transportere sig selv frem og tilbage til hospitalet kan få behandling med Piperacillin/Tazobactam via en CADD pumpe over 24 timer. I hverdagene håndteres opgaven af ambulatoriet og i vagter og weekends varetages opgaven af sengeafsnit 3133/4.

Nyreskole: Ambulatoriet varetager tilmelding og indkaldelse og deltager i undervisningen af patienter og pårørende om kronisk nyresygdom, dialyse og transplantation.

Der er et tæt samarbejde med klinisk diætist, socialrådgiver, endokrinologisk afdeling, børneafdelingen og urologisk afdeling.

Patienter fra Grønland og Færøerne starter deres PD-forløb på Rigshospitalet, dvs. at de får lagt dialysekatetret og optrænes i dialysen her. Derefter foregår kontrollen, hvor patienterne bor, med den undtagelse, at de grønlandske patienter kommer til dialysekontrol en gang om året på Rigshospitalet.

Klinikken i tal

I 2023 havde klinikken tilknyttet 3286 patienter, heraf 84 patienter i PD. Det totale antal patienter er faldet fra ca. 4000 efter en fokuseret indsats med afslutning af patienter, der ikke hører til RH/Nyremedicinsk afdeling.

Klinikkens opgaver i 2023: 12899 fremmødekonsultationer, 5483 telefonkonsultationer, 250 patienter i dagsenge (nystartet funktion) og 388 procedurer i hjemmedialysen.

Procedurer i hjemmedialysen i 2023 fordeler sig således: 265 biopsier, 48 anlæggelser af PD-kateter, 3 rettelser af PD-kateter, 11 fjernelser af PD-kateter, 60 fjernelser af tunneleret HD-kateter, 1 skift af CVK.

Planlagte ændringer i 2024

Som følge af fusion af Nyremedicinsk afdeling og afdeling for stofskifte- og hormonsygdomme, kommer der til at ske ændringer i afdelingen, som endnu er uafklarede.

Patienttilfredshedsundersøgelse.

Patienterne er generelt tilfredse med deres forløb i klinikken. En gennemgående klage er dog ventetid forud for konsultationerne. Dette forsøger vi at imødegå med forskellige tiltag: 1) Blanding af fremmøde og telefonkonsultationer, 2) Øget fokus på afslutning af patienter, der ikke hører til RH, eller som kan følges af egen læge, og 3) Skærpet indsats for at undgå overbooking.

Løbende trivselsmåling (sygeplejersker i klinik for nyresygdomme 2134)

Seneste løbende trivselsmåling (september 2023) viste gennemgående høj og stigende tilfredshed hvad angår faglige kvalitet af arbejdet; tilfredshed med jobbet som helhed og tryghed i forhold til at udtrykke sin mening om forhold på arbejdspladsen (gennemsnitlig score ≥ 4.2 for alle spørgsmål). Som noget nyt har vi i 2023 haft stor fokus på onboarding af nyt personale. I trivselsmålingen fik vi en score på 4.7.

Uddannelse af plejepersonale.

Personalet deltager i de tværfaglige temaeftermiddage, Fagligt Forum, PD Øst møder, Nyreforeningen årsmøde, temadag om transplantation under SIG TX gruppen, en special interessegruppe under Dansk Sygeplejeråd. Sygeplejersker fra klinikken deltager i SIG TX-gruppen, PD netværksgruppen, Fagligt Selskab for Nefrologiske Sygeplejersker. En sygeplejerske har funktion i Videnscenter for højt specialiseret hjemmebehandling.

Der er udpeget en række nøglepersoner med særlige funktioner:

- TR (tillidsrepræsentant)
- AMIR (arbejds miljørepræsentant)
- Ernæring
- SSFU (sygeplejerske med særligt ansvar for udvikling)
- Palliation
- MAS (medicinansvarlig sygeplejerske)
- Hjemme-iv behandling
- CADD pumper
- Daglig vejleder

- SP
- SoMe (sociale medier)
- Hygiejne

Visioner for det kommende år.

- Flytte yderligere udvalgte forløb fra sengeafdeling til dagsengeafsnit så nogle indlæggelser undgås.
- Videreudvikle konceptet for behandling i hjemmet
- Arbejde videre med at accelerere udredningsforløb
- Øge andelen af pre-emptive nyretransplantationer (så dialyse undgås)
- Øge andelen af patienter i peritonealdialyse
- Øge andelen af patienter med fungerende permanent dialyseadgang inden start af dialyse
- Arbejde for at flere patienter selv måler BT i hjemmet og indrapporterer dette elektronisk
- Forbedre metode til måling af blodtryk i klinikken
- Arbejde for at forbedre patienters viden om dialyse og transplantation, samt sikre at patienter i dialyse og efter gennemført transplantation har kendskab til advarselssymptomer og forståelse for den medicinske behandling.
- Videreudvikle konceptet for nyresvigtsambulatoriet
- Arbejde videre med at tilpasse antallet af patienter til kapaciteten

4. Hæmodialysen

4.1 Dialyseklíník 2133

Den daglig ledelse består af oversygeplejerske Hanne Tørring og ass. oversygeplejerske Vibeke Kristensen. Anne Marie Boeskov er sygeplejerske med særligt ansvar for udvikling. Overlæge Mette Brimnes Damholt og overlæge Nicholas Carlson er tilknyttet Klinikken.

Klinikken har 11 dialysestationer og 6 dialysemaskiner med vand anlæg til dialysebehandling udenfor afsnittet, samt 3 centrifugemaskiner til plasmaferese behandling. I 2023 udførte afsnittet 7.917 behandlinger i alt, fordelt på 7.140 hæmodialysebehandlinger, 751 plasmaferese behandlinger samt 26 ABO-behandlinger. Afsnittet behandler såvel ambulante

som indlagte hæmodialyse og plasmaferese patienter. I gennemsnit har afsnittet haft 33 ambulante hæmodialysepatienter tilknyttet, samt 6 ambulante plasmaferese patienter.

Normeringen er 27 årsværk, der er ansat 29 sygeplejersker i alt. 3 sygeplejersker har sagt op i årets løb og 4 nye sygeplejerske er ansat. 4 sygeplejersker har haft barselsorlov. Sygefraværet har i gennemsnit været 6,60%. Fraværet toppede i januar med 10,05%.

Afsnittet har kontaktsygepleje organisering og i den daglige pleje af patienterne, er der tildelt patientpleje. Funktionsledelse:

Sygeplejersker fra afdelingen har deltaget i: Specialerelateret medicin, Nefrologisk Grundkursus, Nefrologisk Efteruddannelse, Kritiske og komplekse patientforløb, Palliation, FS Nefro årsmøde, Plasmaferesekongres samt EDTNA.

Vi har, som de øvrige hæmodialyseafdelinger deltaget i projektet ultralydsvejledt kanylering af fistler, der startede i 2021. Det er svært at scanne og stikke samtidigt, men rigtig mange i afdelingen er efterhånden blevet meget gode til at scanne.

Dialysemaskinerne er i udbud og vi håber, at vi med de nye maskiner og dertilhørende IT-løsning kan blive "papir fri", så al dokumentation i forbindelse med behandlingerne automatisk leveres til SP.

Funktionsledelse:

Oversygeplejerske

Hanne Tørring

Overlæge

Marianne Rix

Ass. fkt. Leder Ylian Liem

Dialysestationer: 10 og

5 til bl.a. plasmaferese

6 dialysemaskiner til

dialysebehandling udenfor afsnittet

Sygeplejenormering: 26.08

Antal behandlinger: 8.226

Antal patienter: 39

Rose Wood, Klinisk vejleder:

I klinik 2133, har vi sygeplejerskestuderende fra 4., 5., 6., og 7. semester. Vi er en lille vejledergruppe, som består af én klinisk vejleder og to daglige vejledere. Vi udarbejder læringsredskaber, refleksionsspørgsmål og oversætter læringsudbyttene. Der er flere kollegaer, som bliver sendt på kurser for at dygtiggøre sig indenfor uddannelsesområdet og for at få de fornødne kompetencer til at varetage den store gruppe af forskellige sygeplejerskestuderende vi modtager. Som samlet personalegruppe gør vi meget ud af, at de studerende føler sig taget godt imod, når de ankommer til vores klinik. Vi bestræber os på at skabe et trygt læringsmiljø og inddrage de studerende i fællesskabet. Vi får ros af de studerende for, at de bliver taget godt imod, de oplever et godt arbejdsmiljø og bliver fagligt udfordrede. Vi samarbejder også med de øvrige hæmodialyseafdelinger omkring de studerende. Vi holder månedlige refleksionssessioner med bl.a. medicinlogbog, fælles studiesamtaler og undervisning. Det giver en god dynamik i gruppen og de studerende får mulighed for at bidrage med deres oplevelser og forskelligheder.

Heidi Vang, AMIR og Ditte Plum Olsen TR:

I år 2023 har vi arbejdet meget med forebyggelse af vold. Her har vi udarbejdet diverse instrukser og klædt personalet godt på i forhold til at skulle håndtere en voldsituation, både verbalt og nonverbalt.

Vi arbejder også på at få lavet et nyt rent depot/medicinrum, da dette virkelig trænger til en kærlig hånd. Desværre blev vi i slutningen af december ramt af en vandskade og derfor er rummet pt. ved at blive ordnet. Vi håber på at der i 2024 kan blive afsat penge til at vi kan få det lavet som vi gerne vil.

Derudover har vi arbejdet med Onboarding, så vores nye kollegaer kan få en god start i dialysen. De nye kollegaer føler sig godt taget imod og har været glad for oplæringen.

4.2 Dialyseklíník 8601

I februar erstattede vi vores håndskrevne dialyse stamkort med vurderingsskemaet i SP på Zebraen.

Vi skriver nu al dialysedata direkte ind på Zebraen.

Dette har givet en tidsbesparelse i sidste del af dialysen og lettet en del af den daglige arbejdsgang, samt højnet hygiejnen og patientsikkerheden.

Vi har haft fokus på dokumentation på tværs af afsnittene i afdelingen, hvor vi gennemgik sengeafsnittenes ønsker til dokumentation i dialyseafsnittene og hvordan man laver en fyldestgørende status med eksempler på, hvad man

kan spørge patienterne om, under de forskellige

problemområder. Vi lærte om love og bekendtgørelser i forhold til sygeplejedokumentation og gennemgik UTH 'er og klagesager, hvor dokumentation har spillet en afgørende rolle.

Vi har haft besøg af sygeplejersker fra karkirurgisk afdeling på Gentofte Hospital, som til daglig assisterer ved A/V-fisteloperationer. De oplevede, at det var spændende at se, hvordan vi kanylerer A/V-fistler og hvordan en dialysebehandling udføres. Det er et samarbejde, vi gerne vil fortsætte og det planlægges, at der fortsat aflægges gensidige studiebesøg for at højne kvaliteten af sygepleje til patienter med A/V-fistler.

Panthem projektet er nu i fuld gang på 8601. Her skal virkningen af forebyggende antibiotika ved hver dialyse hos patienter med nyanlagte tunnelerede katetre undersøges.

I år kunne vi fejre intet mindre end to 25-års jubilæer for både oversygeplejerske Sarah Rytter og sygeplejerske Käte Stange. De blev begge fejret ved to festlige receptioner.

I september fik patienterne besøg af flere af Rigshospitalets musikere, som spillede klaver, violin og sang for dem, mens de var i dialysebehandling. Det blev modtaget med blandede følelser, hvoraf de fleste patienter dog var begejstrede for oplevelsen.

Fokus på hygiejnen

Vi har fortsat fokus på hygiejnen og vores to hygiejnenøglepersoner sygeplejerskerne Tanya Nordstrøm og Liudmyla Finageieva har afholdt en hygiejneuge, hvor fokus var multiresistente bakterier og bekæmpelse af disse. Patienterne blev også inddraget og lærte om god håndhygiejne. Hele indsatsen blev bragt på mikrobiologernes instagram profil i juni.

*Oversygeplejerske
Sarah Louise Rytter
Overlæge, fkt. leder
Marianne Rix
Fkt. leder Overlæge Ylian Liem
Assisterende over. sgpl. Maria
Schneider
Dialysestationer:
28 + 2 isolationsstuer
Sygeplejenormering:
31.8
Dialysebehandlinger:
14429*

Ydermere har vi haft hygiejneaudit af CKO's to Hygiejnesygeplejersker, hvor hele afsnittet blev gennemgået. Rapporten viste, at afsnittet bar præg af hjemlig hygge med en del rod. På baggrund af dette har vi brugt tid på oprydning og optimering af depoter, blandt andet ved at mindske antallet af utensilier og forbrugsvarer, mens vi samtidig forsøger at skabe en hyggelig atmosfære for patienterne på stuerne og i venteområderne.

Alle sygeplejersker har meldt sig til at være ansvarlig for kontinuerlig oprydning af et af rummene i afsnittet. Et særligt fokusområde har været skyllerrummene med opdeling af rent og urent område.

Pårørendepolitik og pårørendecafé

Sygeplejerskerne Ziggye Rifbjerg og Anne Christensen deltog i nefrologisk efteruddannelse, hvor de skrev opgave om pårørendeinddragelse. Efterfølgende har de udarbejdet en pårørendepjece/politik, hvor der inviteres til øget samarbejde og inddragelse af de pårørende i patienternes behandling og har endvidere oprettet en pårørendecafé.

Samtlige patienter i alle tre Dialyseafsnit modtog en invitation til deres pårørende om deltagelse i den nye pårørendecafé med emnet 'hjernetåge'. Arrangementet løb af stablen en snevejrsmiddag i december med ti tilmeldte, dog var der kun fem, der mødte frem. På trods af det lave antal fremmødte var tilbagemeldingen, at det var en succes. Der var en livlig snak om det at være pårørende til en nyresyg, og de pårørende udvekslede erfaringer og delte deres tanker og bekymringer i en gruppe med ligesindede. De pårørende havde et stort ønske om lignende fremtidige arrangementer og der er allerede nu planlagt en ny pårørendecafé med temaet 'ferierejser'.

Onboarding af nyansatte sygeplejersker og F.S. Nefros Årsmøde

I januar startede forløbet 'Onboarding', som et værktøj til fremtidig fastholdelse af nyansatte medarbejdere og oversygeplejerske Sarah Rytter og sygeplejerske Maria Ulrika Schneider deltog i dette.

Der blev redigeret i afsnittets oplæringsprogram og udarbejdet et nyt Onboardingprogram med fokus på at sikre fastholdelse og produktivitet samt skabe engagement, motivation og trivsel hos nyansatte medarbejdere.

Forskellige nye tiltag blev sat i værk såsom videohilsen inden medarbejderens opstart, netværks-morgenmad, velkomst-mulepose, mentorordning med uddannelse af to nye mentorer (Eline Iversen og Sophie Christensen) og Walk 'n' Talks med oversygeplejersken.

Det samlede Onboardingprogram har nu fået et nyt grafisk design og der er blandt andet blevet udarbejdet to systematiske flowcharts over medarbejderens 1. år. De to flowcharts skal sikre

kontinuitet, overblik og skabe motivation for både den nye medarbejder og for personalet, der er involveret i onboarding.

I efteråret deltog Sarah Rytter og Maria Ulrika Schneider ligeledes i F.S. Nefros Årsmøde med en posterpræsentation af det samlede onboarding arbejde og vandt prisen for bedste præsentation. Med flere nyansatte medarbejdere i starten af 2024 er Onboardingprogrammet nu fuldt implementeret på afsnittet.

Konflikthåndtering / Low Arousal

Et emne der har fyldt meget, er arbejdet med konflikthåndtering- og nedtrapning grundet flere episoder med udadreagerende patienter. Sygeplejersker og ledelse oplevede, at der var en stigning i konfliktsituationer, trusler og verbal aggression. Dette påvirkede ikke kun patientens hospitalsoplevelse, men også medpatienters velbefindende, og i særdeleshed arbejdsmiljøet og arbejdsglæden for personalet i afsnittet. Der var derfor et ønske om kompetenceudvikling af personalet, så vi i højere grad kunne agere professionelt i konfliktfyldte situationer, men i lige så høj grad forebygge, at de opstår.

Vi har haft supervision hver anden uge af hospitalspræsten, hvor specifikke patientcases blev fremlagt for at hjælpe sygeplejerskerne med at bearbejde konfliktfyldte oplevelser og for at forebygge fremtidige episoder.

I oktober holdt vi en temadag om konflikthåndtering for afsnittets sygeplejersker og sekretærer. Vi blev blandt andet introduceret til, hvordan der kan udarbejdes individuelle trivselsskemaer til patienterne, hvilket vi efterfølgende har udarbejdet på flere af afsnittets patienter.

Sideløbende har hele Afdeling for Nyresygdomme også arbejdet med konflikthåndtering og Low Arousal. Nøglepersoner er blevet udvalgt og mødes på tværs af afsnittene for at implementere Low Arousal tilgangen.

Samtidigt har vi udarbejdet actioncard for vold og trusler, så personalet ved, hvordan de skal håndtere situationer, når/hvis disse opstår.

Visioner for 8601

Opnået i 2023

- Papirfri dokumentation
- Udfærdigelse af en pårørendepolitik og pårørendecafé
- Fokus på konflikthåndtering- og nedtrapning med uddannelse af medarbejdere i Low Arousal og uddannelse af nøglepersoner
- Udarbejdelse af et nyt onboardingprogram
- Kontinuerligt fokus på faglig udvikling af medarbejderne ved 5 faglige minutter, fokusgrupper, nøglepersoner m.m.
- Visioner for 2024:
- Afholdelse af 2 - 4 pårørendecafé arrangementer årligt
- Månedligt fokusemne arrangeret af nøglepersoner og arbejdsgrupper
- Fortsat fokus på konflikthåndtering- og nedtrapning med uddannelse af medarbejdere i Low Arousal og uddannelse af nøglepersoner
- Indførsel af kollegial sparring og forbedrende feedback for at opnå psykologisk tryghed
- Fortsat implementering af vores Onboardingprogram
- Vi vil have fokus på at benytte dagsengene i ambulatoriet fremfor indlæggelser af vores dialysepatienter

4.3 Dialyseklíník 1

Daglig ledelse

Den daglige ledelse består af oversygeplejerske Anne Mikkelsen og assisterende oversygeplejerske Karin Funder.

Marin Snejbjerg er sygeplejerske med særligt ansvar for udvikling og TR

Kit Arnfeldt er nyudnævnt arbejdsmiljørepræsentant

Personalesituation:

Vi har i 2023 sagt farvel til 10 sygeplejersker og vi har ansat 10 sygeplejersker og en oversygeplejerske.

Ved slutningen af 2023 var to sygeplejersker på barsel.

Denne turnover i personalegruppen har været definerende for arbejdet og udviklingen i afsnittet i det forgangne år.

Samtidig har vi kunnet fejre at Karin Funders 25-års jubilæum og at Karin har arbejdet i afdelingen alle 25 år.

Uddannelse og oplæring

Kliniskvejleder Sophie Frederiksen har styret 12 sygeplejestuderende igennem afdelingen med flotte tilbage meldinger.

Med 10 nye sygeplejersker har der været stort fokus på oplæring og vejledning af nyansatte.

Ligesom det har haft stor betydning at ledelsen har været ny og der er blevet brugt meget tid og energi på gensidigt at lære hinanden og identificere afsnittes faglige udfordringer. Dette er en proces der arbejdes videre med i 2024.

Vi har fået nye nøglepersoner på flere områder, hvor de er ved at sætte deres præg på fagligheden i afsnittet:

Ernæring: Julie Gerdes Sørensen og Daniela Ackovska

Diabetes: Thekla Johansen Flinker

Hygiejne: Annette Schønemann Sode

*Oversygeplejerske
Anne Halgren Mikkelsen*

Overlæge, fkt. leder

Marianne Rix

Fkt. leder Overlæge Ylian Liem

Assisterende over. sgpl. Karin Funder

Dialysestationer: 21

Sygeplejenormering: 22.95

Dialysebehandlinger: 10.684

Behandling

Vi tilbyder kronisk hæmodialysebehandling, og i den daglige planlægning, varetager en sygeplejerske behandlingen af 3 patienter.

Sekretæren på Frederiksberg er tovholder på feriedialysepatienter fra både Danmark og udland. Vi har 21 dialysestationer, 76 patienter, og har gennemført 10684 behandlinger i 2023.

Arbejdsmiljø

Det gode arbejdsmiljø har været i fokus på en temaeftermiddag, personalemøder og i det daglige arbejde i 2023. Dette arbejde vil danne baggrund, for det videre arbejde med psykologisk tryghed og læringsmiljø i 2024.

Low Arousal's pædagogiske filosofi og arbejdsmetode er blevet introduceret i afsnittet. Det er en arbejdsform, vi kommer til at arbejde mere med i løbet af 2024 og som også trækker spor ind i samarbejdsrelationer og arbejdsmiljø.

Visioner for 2024

At fremme det gode læringsmiljø:

- at skabe et trygt læringsrum
- at skabe gode læringsbaner, hvor vi kan træne
- at udbrede kendskabet til hinandens kompetencer så vi kan bruge og lære af hinanden
- at lære egne og andres reaktionsmåder at kende så vi kan rumme, hjælpe og støtte hinanden

Identifikation faglige udviklingsområder i afsnittet.

Forsat implementering af Low Arousal i samarbejdet med patienter og kollegaer

4.4 Dialyseklíník 2

Vi har 15 pladser i Limited care og otte pladser til vores Selfcare-patienter.

Belægningsprocent / antal dialyser / Antal besøg

Vi havde ca. 50 patienter tilknyttet P-LC i 2023.

Hvoraf 13 er HHD-patienter og 9 Selfcare-patienter.

Vi udførte 6283 dialyser i 2023.

Seks patienter blev transplanteret i 2023.

Vi fik i foråret en ny maskine; Physidia. Vi har seks patienter som kan betjene denne. Den er transportabel hvilket gør, at nogen HHD patienter kører på den både hjemme såvel som i sommerhuset.

Turn over, antal ansættelser og opsigelser

Vi var 10 sygeplejersker ansat i 2023, med 9,07 årsværk. Lone gik på et års orlov 1. maj, og vi ansatte Maria i Lones vikariat. Maria Mathiesen gik på pension i september, og Charlotte fik derfor en fast stilling. Den 1. december gik Johanne på pension, og vi har ansat Lotte fra 8601 fra 1. marts

Uddannelse og udvikling

I marts var Alice på kursus i Sundhedspædagogik for patientundervisere. Samme måned deltog Alice, Maria Mathiesen, Christa og Katrine F. i tværfaglig temadag om palliativ behandling og pleje. Katrine F. var på palliationskursus i maj. Katrine S. deltog i en dag i felten med fokus på socialt udsatte patienter. Charlotte startede på Nefrologisk efteruddannelse i september. Katrine F. begyndte på UCSF-forløb i september.

I november deltog Alice, Charlotte, Katrine S., Katrine F. og Eva i en temaeftersmiddag om emnet, Low Arousal. Senere i november var Alice, Katrine F. og Christa (FS Nefro kassér) med til FS Nefro's årsmøde, hvor Katrine F. fremlagde om kognitive forandringer hos hæmodialysepatienten. I oktober deltog Katrine F. i EDTNA i Vilnius, og holdte oplæg om sit projekt om kognitive forandringer.

Katrine S. er blevet vores ernæringsnøgleperson samt nøgleperson for 'Psykiatrien i somatikken'.

Eva er blevet klinisk vejleder, så for første gang, får vi sygeplejestuderende i afdelingen.

Sarah er godt i gang med sit projekt om 'Børn som pårørende'.

Sygefravær 3,86 for året 2023.

Chefsygeplejerske Karina Bruun

Overlæge, fkt. leder

Marianne Rix

Ass. fkt. leder Overlæge Ylian Liem

Assisterende over. sgpl. Alice Lyck

Dialysestationer: 15

Sygeplejenormering: 9.07

Dialysebehandlinger: 6.283

Den løbende patienttilfredshedsundersøgelse

Trivsels Op Svarprocenten i Trivsels Op var på 73%. Vi er fortsat tilfredse med den faglige kvalitet af vores arbejde og med vores job som helhed, alt taget i betragtning. Dog skal vi arbejde med at føle os trygge med at udtrykke vores mening.

Hvordan er det gået / er målene / visionerne nået

Undervisningsdagen med overlæge Marianne Rix og diætist Kirsten Thal-Jantzen i februar - hvor patienter og pårørende mødte op – gik godt og med gode snakke.

I april var Alice og Katrine F. rundt og besøge afsnittene i Afdeling for Nyresygdomme på Rigshospitalet – som forrige år – for at fortælle om P-LC. Dette var som altid en succes, og vi blev taget godt imod de steder vi kom. Vi tænker at komme rundt igen i 2024.

Vores 'Oplærings- og vejledningsvideoer' (tidligere YouTube) er endnu ikke kommet på Rigshospitalets hjemmeside, men det arbejder vi hen imod.

Der var seks patienter som blev Selfcare og en HHD.

Visioner for 2024

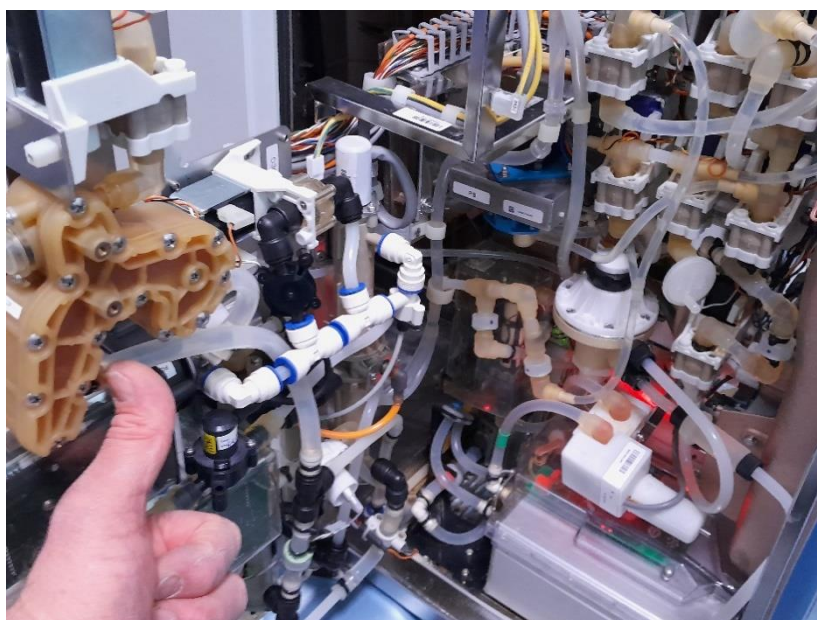
Vi skal tilbage til at få mere fokus samt italesat Selfcare mere overfor vores patienter, da mange har potentiale herfor.

Vi tænker at holde endnu en undervisnings dag for patienter og pårørende, med bl.a. diætist og overlæge som undervisere. Vi satser på at det bliver i maj-juni samt at det bliver for alle hæmodialysepatienter i hele den nefrologiske del af klinikken.

Som nævnt tidligere i årsberetningen, vil vi igen i år besøge afsnittene i på Rigshospitalet, og fortælle om P-LC.

4.5 Dialyseteknikerne

2023 hos teknikerne blev et år præget af øgede vedligeholdelsesaktiviteter og udbudsarbejde. Udstyret kræver mere opmærksomhed og mere service, hvilket giver øgede udgifter på vedligeholdelsesbudgettet. Det i forvejen forsinkede udbud på nye dialysemaskiner til hele regionen kom i gang igen, gik i stå igen og kom i gang igen i løbet af 2023. Det har været et langvarigt forløb, som gerne skulle falde på plads i 2024. Udbud på vandanlæg til hele regionen kom også i gang i 2023. Dette udbud forventes også afgjort i 2024. Ellers har 2023 stået i oplæringens tegn, da der kom nye teknikere til både i starten af året og i slutningen af året.

5. Lægestaben

Afdeling for Nyresygdomme er normeret til ansættelse af 26 læger. Ved udgangen af året var 15 af disse speciallæger, ansat som overlæger og heraf tre ligeledes som professorer – se nedenfor. Der var desuden ansat 8 læger i nefrologiske hoveduddannelsesstillinger og 3 læger i intern medicinske introduktionsstillinger. Afdeling for Nyresygdomme har vagtfællesskab i forvagtlaget med Endokrinologisk Klinik PE. Vagtholdene består af: 1 speciallæge/læge i blokstilling i tilkaldevagt. 1 læge i uddannelsesstilling i fast fremmøde 24 timer i døgnet. Bagvagtlaget forlader typisk afsnittet omkring kl. 22 og kan tilkaldes ved behov. I weekenderne er der lørdag og søndag tre læger i fremmøde til bl.a. stuegangsfunktion og vagtfunktion.

Speciallæger ansat på Afdeling for Nyresygdomme:

Overlæge, Ph.d., dr. med. Susanne Bro

Overlæge, Ph.d. Peter Clausen

Overlæge, Ph.d. Mette Brimnes Damholt

Overlæge, Ph.d. Thomas Elung-Jensen

Overlæge Jens Schmidt Iversen

Overlæge, dr. med. Anne-Lise Kamper

Overlæge, Ph.d. Karl Emil Nelveg Kristensen

Overlæge, Ph.d. Marianne Rix

Overlæge, Ph.d. Vibeke Rømming Sørensen

Overlæge, Ph.d. Ylian Liem

Afdelingslæge, Ph.d. Nicholas Carlson

Afdelingslæge, Ph d. Tobias Bomholt

Overlæge, Klinisk Lektor, dr. med. Martin Egfjord

Professor, overlæge, Ph.d. Mads Hornum

Professor, overlæge, dr. med. Søren Schwartz Sørensen

Cheflæge, professor, dr. med. Bo Feldt-Rasmussen, emeritus pr. 1. november 2023

Cheflæge, Ph d Lene Boesby pr. 1. november 2023

6. Sekretærer

Afdelingen har 10 lægesekretærer/sekretærer. De er tilknyttet i hhv. Dialyseafsnittene på Frederiksberg Hospital og Rigshospitalet, sengeafsnittene 3131/3132/3133/3134, ambulatorie afsnit 2134, dialyseafsnit 2133 samt afdelingsledelsessekretariatet.

Sekretærgruppen bruger deres erfaring og faglige kompetencer i en alsidig hverdag, hvor mange bolde skal holdes i luften og vi skal bevare overblikket. Vi er med i alle administrative processer fra henvisningen indløber, til patienten afsluttes i afdelingen. Det betyder, at arbejdsopgaverne er mange, lige fra modtagelse af patienter i sengeafsnit, indkaldelse af nyhenviste patienter, om- og udvisitering af patienter ifm. frit sygehusvalg, registrering af patientdata og kvalitetssikring af det administrative forløb, afrunding og koordinering af patienternes ambulante besøg eller indlæggelse samt besvarelse af telefonopkald og mails, refusioner, indkaldelse af patienter til diverse undersøgelser, opfølgning på epikriser efter indlæggelse, bestille transport og portør. Sekretærer deltager også i personalemæssige opgaver som støtter om lægers, sekretærernes samt forsknings medarbejdernes ansættelse, sygefravær, løn etc. samt bistår afdelingsledelsen i sekretariatsfunktion.

Vi har også i 2023 haft meget fokus på registrering, der sikrer at vi fortsat er på rette kurs bl.a. indenfor behandlings- og udredningsret.

I 2023 vendte en kollega tilbage fra barsel, og en anden kollega gik på pension efter 28 år på afdelingen. I hendes sted har vi ansat en nyuddannet lægesekretær.

I sekretærgruppen supplerer vi hinanden godt med forskellige personligheder og kompetencer. Vi arbejder løbende med det gode arbejdsmiljø og vi værdsætter det gode samarbejde med de andre faggrupper i afdelingen.

7. Diætister

Normering:

Overordnet leder for de kliniske diætister er Chefsygeplejerske Karina Bruun. Der er ansat to kliniske diætister i Afdeling for Nyresygdomme med en normering på i alt 44 timer fordelt på to deltidsstillinger. Vi varetager diætbehandling af patienter i ambulatoriet, hæmodialyse, hjemmedialyse, akutdialysen samt tilsyn på indlagte patienter på de nefrologiske sengeafsnit. De kliniske diætister er Louise Gulliksen og Kirsten Thal-Jantzen.

Øget fokus på ernæring som en del af behandlingen

Vi har igennem året haft stor fokus på få implementeret ernæring som en del af behandlingen både for de indlagte og ambulante patienter. Der er nu ernæringsnøglepersoner på alle afsnit. Strategien har været at få engageret ernæringsnøglepersonerne i at sikre fokus på ernæring i dagligdagen. I februar 2024 kommer 5 ernæringsnøglepersoner på Region hovedstadens uddannelse for ernæringsnøglepersoner. Målet er at alle gennemgår uddannelsen. Der er løbende sparring mellem ernæringsnøglepersoner og diætister om ernæringsproblemstillinger.

I 2023 har klinikkens ernæringsudvalg haft to timers møde tre gange. Dette udvalg består af de to diætister, ernæringsnøglepersoner fra alle afsnit, klinisk sygeplejerske specialist samt to læger (Ylian og Marianne). Der er udarbejdet et kommissorium, så der er en fælles forståelse for formål og arbejdsopgaver i denne gruppe. Formålet er blandt andet at udvikle og implementere strategier for ernæring til de indlagte, i dialysen og ambulatoriet. Der har gennem året været stor fokus på undervisning og sidemandsoplæring i dokumentation af ernæring i SP, som følge af den store opdatering, der fandt sted i foråret.

Det tilbudte måltid under dialysebehandling har i 2023 været under forandring. Som et led i at finde besparelser samt mindske madspild, har Ernæringsudvalget sammen med ledelsen i oktober besluttet, at der fortsat vil være et måltidstilbud under dialysebehandlingen. Fremadrettet vil udvalget af mad og mængden af mad til den enkelte patient blive begrænset ift. tidligere tilbud for at spare på afdelingens udgifter til mad og drikke. Det betyder også, at nogle produkter helt er udgået af sortimentet. En opgørelse af de fakturerede udgifter efter ændring i måltidstilbuddet viste en besparelse på 40 % i forhold til udgifterne til det oprindelige måltidstilbud.

Undervisning

Der har gennem året været faste undervisningsopgaver i ernæring ved introduktion af nye medarbejdere i Afdeling for Nyresygdomme, sygeplejestuderende samt sygeplejersker på Nefrologisk Grundkursus. Desuden er diætisterne en fast del af undervisningsprogrammet på Nyreskolen, hvor patienter og pårørende undervises i ernæring ved nyresygdom.

Der har i årets løb været ad hoc undervisningsopgaver af sygeplejersker i dialyserne, og på sengeafsnittene. Der har desuden været afholdt ernæringsuger, hvor diætister og ernæringsnøglepersoner har samarbejdet om indholdet.

Louise har haft en dags nyreskole på Bornholm med Marianne Rix og sygeplejerske Charlotte Marcuslund. Det var en del år siden, der sidst havde været en undervisnings dag som denne på Bornholm.

Kirsten har været på besøg på Det Grønlandske Patienthjem og undervist noget af personalet i køkkenet.

Aktiviteter

Nikitas Ph.d.-projekt om New Nordic Renal Diet har skabt et øget fokus på kostens betydning ved CKD 4-5. Det har vi kunne mærke positivt på både henvisninger og på spørgsmål fra patienterne. I september deltog vi i årsmøde for de nefrologiske diætister i Danmark, hvor vi havde erfaringsudveksling med andre nefrologiske diætister samt oplæg ved relevante oplægsholdere. Både Nikita og Louise Salomo holdt indlæg omkring NNRD og diætistens rolle i den tværprofessionelle behandling. Årsmødet og vores samarbejde med de andre nefrologisk diætister i Danmark, giver os en stor mulighed for at erfaringsudveksle og videreuddanne os samt kvalitetssikre diætbehandlingen.

Vi har deltaget i revideringen af de kliniske retningslinjer for diætbehandling af kronisk nyreinsufficiens, som udkommer i revideret udgave i 2024. Vi har desuden bidraget til arbejdet til ernæringskapitlet i bogen 'Dialyse', der udkom i revideret udgave i 2023.

Vi har udarbejdet en lokal instruks til VIP 'Underernæring og ernæringsrisiko – Screening, udredning, ernæringsterapi og udskrivelse – voksne'.

Gennem året har vi revideret eksisterende patientvejledninger om kost ved nyresygdom samt udarbejdet ny patientvejledning på engelsk.

Klinisk vejleder

Kirsten Thal-Jantzen er klinisk vejleder for de klinisk diætiststuderende, der som led i uddannelsen kommer i professionsbachelorpraktik i klinikken. I 2023 har vi modtaget to studerende i 2 x 10 uger. De studerende giver positiv feedback og er glade for at være i klinikken.

Mål for 2024

I 2024 vil vi sikre fortsat fokus på ernæring i Afdeling for Nyresygdomme. Vi vil i samarbejde med ernæringsnøglepersonerne arbejde med at implementere den lokale instruks til VIP'en 'Underernæring og ernæringsrisiko – Screening, udredning, ernæringsterapi og udskrivelse – voksne'. Udover de daglige aktiviteter med diætbehandling vil diætisterne derfor i 2024 have en stor opgave med at bidrage til implementering af tidlig opsporing af ernæringsrisiko i alle afsnit,

behandling af underernæring og tværsektoriel kommunikation omkring ernæringsproblematikker, så bolden i højere grad bliver grebet ved sektorovergang.

8. Undervisning og uddannelse

8.1 Det prægraduate område i sygeplejen

Kliniske uddannelsesforløb

Afdeling for Hormon-og Nyresygdomme varetager uddannelsesforløb for sygeplejestuderende samt praktikforløb for social-og sundhedsassistentelever. Katrine Milling har i 2023 varetaget opgaven som klinisk underviser i et barselsvikariat for Mille Brinck Lange, som nu er tilbage i stillingen.

I 2023 har afdelingen modtaget 102 sygeplejestuderende samt 12 social- og sundhedsassistentelever. Vi understøtter deres kliniske uddannelse fra første til sidste studieår, svarende til 1., 2., 4., 5. 6. og 7. semester og Praktik 3 på Social- og Sundhedsassistentuddannelsen.

Uddannelsesgruppen

De kliniske uddannelsesforløb varetages af fem kliniske vejledere og to oplæringsvejledere med bred klinisk erfaring og pædagogisk efteruddannelse. I 2024 uddanner vi endnu en klinisk vejleder, som skal modtage studerende på 4. semester på PLC.

I fællesskab forsøger vi at skabe de bedste rammer for læring, trivsel og faglig udvikling for de studerende og de daglige vejledere. Ud fra Onboarding-tanken prioriterer vi højt, at den studerende føler sig velkommen og som en del af praksisfællesskabet. Læring er et kollektivt ansvar og det er en glæde, at samtlige kollegaer byder ind med daglig vejledning, undervisning og en god læringskultur.

I forsommeren 2022 afsluttede vi vores første hold NEW (Nursing, Education and Work) studerende. Projektet ønskede at undersøge, om en ændring af det sidste studieår kunne forbedre overgangen fra uddannelse til arbejdsliv for de sygeplejestuderende. I 2023 er projektet implementeret, så 3. studieår nu er ændret for alle sygeplejestuderende i Region Hovedstaden – det har været, og er, en succes! Både studerende og personale har evalueret projektet positivt. De studerende føler sig som en del af praksisfællesskabet, de oplever en højere grad af selvstændighed og de føler sig fagligt bedre klædt på til det arbejdsliv, der venter dem efter endt uddannelse. De studerende skriver deres bachelorprojekt mellem deres to klinikforløb på 6. og 7. semester, hvor de tager afsæt i en problemstilling, de identificerer i klinikken. Det har medført en række spændende projekter, der har bidraget til udvikling og øget faglig bevidsthed i afdelingen.

De studerendes evaluering af deres kliniske uddannelsesforløb

Afdelingen modtager positive evalueringer fra studerende og elever. De studerende har vægtet højt, at der tilbydes strukturerede og planlagte klinikforløb, relevante undervisningstilbud og særligt den læringskultur, der præger afsnittene. Vi glæder os over, at flere studerende og elever har valgt at vende tilbage til afdelingen efter endt uddannelse.

Visioner

Vores ambition er at skabe et trygt og stimulerende læringsmiljø, hvor studerende og elever skal lære at praktisere god sygepleje, så overgangen til nyuddannet bliver mindre udfordrende. Dette kræver et fokus på individuel faglig progression, træning af klinisk lederskab og klinisk beslutningstagen.

8.2 Den prægraduate lægeuddannelse ved Københavns Universitet

Afdeling for Nyre- og Hormon Sygdomme indgår som uddannelsessted for lægestuderende ved Københavns Universitet i følgende fag:

Introduktions ophold - afdelingen modtager studerende på 1. semester klinisk Erhvervsdag og introduktionsophold af en uges varighed på 2. semester. De studerende følger med i lægernes hverdag på den medicinske sengeafdeling.

Grundlæggende klinik - afdelingen deltager derefter i undervisningen i intern medicin og kirurgi på 1. semester på kandidatdelen. Det drejer sig om 6 hold medicinstuderende i løbet af året, som opholder sig i afdelingen i 5 uger, hvor de deltager i lægearbejdet med fokus på læring af færdigheder i forbindelse med den medicinske og kirurgiske journal. Afdelingen har herunder ofte haft besøg af *studerende fra andre lande indenfor Europa under Erasmus-ordningen* ved Københavns Universitet.

De studerende udstyres med en personlig kursusplan med henblik på træning i udfærdigelse af patientjournal. De ledsager afdelingens læger under deres arbejde på sengeafdelinger og i ambulatoriet, herunder i vagtarbejdet. Der afholdes også klinikker, hvor de studerende trænes i fremlæggelse af patientjournal. Kurset afsluttes med en mundtlig eksamen fokuseret på optagelsen af en patientjournal. Introduktion, daglig vejledning og den mundtlige eksamen varetages af afdelingens lektor eller professor.

Nefrologiundervisningen under temablok H nefro-urologi - afdelingen deltager også i den teoretiske undervisning i nefrologi inkl. væske og elektrolytforstyrrelser ved Nefro-Urologiblok H på 1. semester på kandidatdelen. Undervisningen består her af forelæsninger, samt studenteraktiverende undervisning (SAU) for omtrent 140 studerende pr. semester. Afdelingen

deltager herunder jævnligt i udformningen af spørgsmål ved de skriftlige tværfaglige eksaminer i medicin og kirurgi med mere på 1. og 2. semester på kandidatdelen, samt ved udformningen af spørgsmål til OSCE-eksamen.

Akut medicin - afdelingen deltager også i undervisning og eksamination i akut nefrologi på 6. semester på kandidatdelen.

Kandidat- og bacheloropgave vejledning - Afdelingen deltager ofte i vejledning ved kandidat- og bacheloropgaver for lægestuderende ved Københavns Universitet, endvidere i vejledning af scholarstipendiater.

Andre kandidatuddannelser ved Københavns Universitet - Endeligt skal også nævnes, at Afdeling for Nyre- og Hormonsygdomme deltager i undervisning af human biologistuderende i patofysiologi vedrørende nyresygdomme, samt lejlighedsvis i andre studier ved Københavns Universitet.

Den postgraduate speciallægeuddannelse i intern medicin/nefrologi på Rigshospitalet

Introduktionsstillinger - afdelingen er klassificeret som uddannelsessted for læger ansat i introduktionsstillinger i intern medicin på Rigshospitalet. Det drejer sig om 6 måneders forløb indenfor 2 grenspecialer i intern medicin, således at lægerne er ansat i en etårig introduktionsstilling i afdelingen og Kardiologisk afdeling B eller Infektionsmedicinsk afdeling M.

Hoveduddannelsesstillinger – afdelingen indgår også i alle forløb i den nefrologiske hoveduddannelse i Uddannelsesregion Øst (Region Hovedstaden og Sjælland) som et klassificeret uddannelsessted. De uddannelsessøgende læger i nefrologi opholder sig ved afdelingen i 2 år blandt andet for at tilegne sig færdigheder, som varetages af den højtspecialiserede enhed – herunder behandling af nyretransplanterede patienter. Der er således ansat 11 læger i nefrologisk hoveduddannelsesstilling ved afdeling ad gangen.

Alle uddannelsessøgende læger uddannes efter retningslinjer udstukket i Sundhedsstyrelsens betænkning vedrørende uddannelsen af speciallæger. Man følger målbeskrivelserne, hver læge får tildelt en tutor under opholdet i afdelingen, og skal sikre erhvervelsen af færdigheder, som er beskrevet i uddannelsesprogrammerne (logbøger). Lægerne ansat i hoveduddannelsesforløb får også mulighed for at komme på fokuserede ophold ved Urologisk afdeling D, Karkirurgisk afdeling RK, Anæstesiafdelingen og på Vævstypelaboratoriet på Rigshospitalet. Lægerne har under opholdet desuden mulighed for at komme på specialespecifikke kurser i nefrologi og arbejde med et forskningsprojekt.

Fokuseret ophold - afdelingen indgår også i uddannelser af speciallæger i urologi, samt iblandt også af speciallæger i intern medicin indenfor andre grenspecialer ved at tilbyde fokuserede ophold efter nærmere aftale.

Ph.d. vejledning- afdelingen deltager ofte i vejledning af Ph.d.-studerende ved Københavns Universitet

8.3 Indsatser og fokusområdet i sygeplejen – 2023

Af klinisk sygeplejespecialist Lotte Jensen og Nina Schjærning

I 2023 har vi arbejdet med flere indsatsområder på tværs af hele afdelingen.

I slutningen af 2022 reviderede vi vores "Vision, mission og strategi for sygeplejen", og fik også indarbejdet "Fundamentals of Care" (FOC) som en fælles begrebsramme, der har fokus på at yde en situations- og personcentreret sygepleje. Hovedformålet er at sætte fokus på den grundlæggende sygepleje i et højt specialiseret sundhedsvæsen. Arbejdet fortsætter i 2024.

I forlængelse af arbejdet med FOC og da der kom en ny og ændret regional VIP, valgte vi at øge fokus på ernæring i hele afdelingen. Ernæringsgruppen udarbejdede lokale tilføjelser til den eksisterende VIP, afholdt fokusuge, underviste personalet i opsporing af underernæring, samt arbejdede med at inddrage data fra SP.

Afdelingen blev tildelt midler for "Byg bro" puljen, som skal bruges til at optimere samarbejdet omkring ernæring i det tværsektorielle samarbejde. 2024 starter med gensidige studiebesøg.

En anden stor indsat var arbejdet med at beskrive arbejdsgangene i forhold til at sende patienter hjem med IV antibiotika givet af hjemmeplejen. Arbejdet bestod af VIP udarbejdelser og undervisning i et tæt samarbejde med Videnscenter for hjemmebehandling. Få patienter blev sendt hjem i 2023. I 2024 øges fokus på hjemmebehandling både ved hjemme iv behandling med hjælp fra hjemmeplejen og brug af CADD pumper. Arbejdet med at beskrive dette, er gået i gang.

Arbejdet med i højere grad at inddrage brug af data i hverdagen fortsætter stadig. Flere afsnit er så småt begyndt at bruge rapporter fra Dash board og Slicer Dicer til at monitorere kvaliteten af arbejdet

Projektet med brug af scannere til blodprøvetagning er principielt afsluttet med en VIP, små film og undervisning. Brug af scannere i medicineringsprocessen er næste projekt, som påbegyndes i 2024.

Af faste kurser afholder vi årligt i sygeplejen:

2 x Nefrologisk grundkursus og 1x Nefrologisk efteruddannelse i et samarbejde med Herlev – og Hillerød hospital

2 x Nefrologisk medicinkursusdag

2 x Tværfaglig palliationsdag

I 2023 fik vi puljemidler fra "Byg-Bro" til et projekt om brug af "Low-arousal" som er en pædagogisk tilgang til konflikthåndtering. Arbejdet startede med fælles temadag og nedsættelse af nøglepersoner i alle afsnit. Derudover er der udarbejdet flere VIP om arbejdet med "Vold og trusler". I 2024 arbejdes der videre med psykisk trivsel og deeskalering, således at forpinte og udadreagerende patienter oplever at blive mødt af højt kvalificeret personale.

Sygeplejen var i 202 repræsenteret med 1 oplæg og 2 posters på EDTNA og 2 oplæg og 2 posters på FS Nefros årsmøde, og vores ene kliniske sygeplejespecialist Nina Schjerning blev valgt til "årets sygeplejerske" på årsmødet.

Afdelingens Ph.d.-studerende Trine Mechta Nielsen afleverede sin afhandling "Medicin-adherence blandt hæmodialysepatienter", i efteråret 2023 og skal forsvare den i foråret 2024. Ph.d.-studerende Kirsten Back Pedersen, startede 1. december sit Ph.d.-projekt med titlen "Livet efter nyretransplantation – En støtteintervention målrettet patienters adaption til livet efter nyretransplantation".

I 2024 vil sygeplejen sideløbende med de tidligere nævnte tiltag have stort fokus på fusionen med afdeling for Hormon og stofskiftesygdomme. Vi skal have udarbejdet en fælles strategi for sygeplejen og have samkørt vores kompetenceprogrammer.

8.4 SSFU – sygeplejersker med særligt ansvar for udvikling

Sygeplejersker med særligt ansvar for udvikling (SSFU).

Vores gruppe består af SSFU-sygeplejersker fra hvert afsnit samt afdelingens to kliniske sygeplejespecialister. Formålet med netværket er at deltage i udviklingen og implementeringen af afdelingens vision og strategi for sygeplejen. Dette foregår i tæt samarbejde med ledergruppen og nøglepersoner i afsnittene. Herved opstår erfaringsudveksling, faglig sparring, ensretning af indsatser og inspiration på tværs af afsnit.

Gruppen mødes fast 2½ time hver måned og i 2023 har vi budt velkommen (tilbage) til Mette fra 3132.

Fokusområder i 2023:

- Ernæring som årets tværgående tema – En ny regional VIP med fokus på underernæring skulle tilpasses og implementeres. Der blev afviklet fokusuger i tæt samarbejde med nøglepersoner og diætister.
- Dokumentation af ISV/Status: Undervisning i ”Nødvendig dokumentation”, besøg og oplæg fra søsterafsnit, ugefokus og SP-opdateringer. Indsatsen blev evalueret med audit i september, som viste opadgående resultater.
- Optrækskanyler: Opsøgende kvalitetsarbejde, der undersøgte sikkerhed, økonomi og ergonomi. Der blev udarbejdet et nyhedsbrev og en vejledning.
- Psykiatri i somatikken: Faglig sparring med nye nøglepersoner i arbejdet med Low Arousal og håndtering af vold og trusler. Dette i tæt samarbejde med ledere og AMIR.
- Fundamentals of Care: Journal Club, fokus på grundlæggende sygepleje og formidling af afdelingens sygeplejestrategi
- Erfaringsudveksling omkring onboarding-indsatsen.
- IV hjemmebehandling og CADD-pumper fik sin start i januar 2023
- Fokusområder i 2024 vil være præget af vores nye fusion med Afdelingen for hormon og stofskifte. SSFU-gruppen glæder sig til at understøtte den faglige udvikling i processen og byde nye kollegaer velkommen i udviklingsarbejdet. Vi forestiller os, at fokus bliver på IV hjemmebehandling, brug af dagssenge og tæt samarbejde om patientens forløb på tværs af afsnit.

8.5 Sygeplejefaglig supervision

Sygeplejefaglig supervision – et tilbud til såvel nyuddannede nyansatte sygeplejersker som erfarne sygeplejersker i Afdeling P.

Skrevet af supervisor/sygeplejerske Charlotte Marcuslund og psykoterapeut/sygeplejerske Mette Aaberg Sørensen

Afdeling for Nyresygdomme tilbyder supervision for nyuddannede nyansatte sygeplejersker. Der planlægges holdforløb 2 gange i løbet af henholdsvis forår og efterår.

Som noget nyt har vi fået endnu en supervisor ind i folden. Mette er uddannet psykoterapeut MPF og bruger nu sine kompetencer i Afdeling for Nyresygdomme. Mette tilbyder supervisionsforløb til sygeplejersker ansat 1-2 år på tværs af afdelingen.

Med supervisionen vil vi gerne skabe en kultur, hvor der er plads til at stille spørgsmål, vise usikkerhed og fortvivlelse i et trygt rum. Et rum hvor vi skaber faglige og personlige udviklingsmuligheder for den enkelte sygeplejerske, og giver dem mulighed for at reflektere over egen praksis.

Charlotte har afholdt 4 supervisionsforløb á 5 gange med nyuddannede nyansatte sygeplejersker fordelt på de 2 sengeafsnit, hæmodialyseområdet samt ambulatoriet

Her er eksempler på temaer, der bliver drøftet:

- Det store ansvar efter man er blevet færdiguddannet
- Bange for at lave fejl.
- Blive en del af en afdeling, hvor man kun er hver 4. weekend
- Jeg kan ikke nå det, jeg skal – takle travlhed
- Mette har afholdt 2 hold á 5 gange indenfor dialyseområdet

"Det har været fantastisk at have et åndehul sammen med andre nye og en god supervisor"

Tema eksempelvis, Overgang fra ny sygeplejerske til erfaren sygeplejerske

- Et højt flow af nye kolleger
- Det psykiske arbejdsmiljø
- Balance mellem arbejdsliv og privatliv
- De lange tunge patientforløb og meningsfuldhed
- Evalueringerne viser, at sygeplejerskerne er meget glade for dette tilbud. Det gør en forskel, at der er sat tid af til dette, og at man får mulighed for at tale med andre kolleger i samme situation. Alle kan genkende sig selv i problemstillingerne og det giver dem energi og lyst til at udvikle sig i sygeplejen.

"Er glad for dette fælles rum, hvor alle er i samme båd og jeg er kommet tættere på mine kolleger"

"Dejligt med et rum, hvor man kan være ærlig og komme ud med frustrationer"

"Det har styrket mit engagement og lyst til at være sygeplejerske i afdelingen"

8.6 Nyreskolen – et tilbud til patienter og pårørende

Af Klinisk sygeplejespecialist Nina Schjerning og sygeplejerske Charlotte Marcuslund

Nyreskolen tilbydes patienten og dennes pårørende, der er tilknyttet behandlingsforløb på afdeling for nyresygdomme. I løbet af 2023 har der deltaget 109 patienter og 53 pårørende.

Kurset planlægges i samarbejde med ambulatoriet for nyresygdomme 2134, der varetager bookning af kursusholdene med invitation til patienten og dennes pårørende.

Undervisere er Overlæge Marianne Rix, overlæge Peter Clausen, Klinisk diætist Louise Gulliksen, Klinisk diætist Kirsten Thal-Jantzen, Klinisk Sygeplejespecialist Nina Schjerning og sygeplejerske Charlotte Marcuslund. Herudover repræsentanter fra Nyreforeningen.

Et kursusforløb foregår over tre torsdage i en måned, kl. 14.00-17.15. I alt 10 timer pr kursushold. Der tilbydes 4-6 hold i foråret og 5 hold i efteråret. Det tilstræbes, at patienten tilbydes nyreskolen før stillingtagen til dialysebehandling.

Programmet for kursusindholdet skal tilgodese bredden i aldersgrupperne, samt graden af sygdommen og patienternes individuelle livsforløb og hverdag.

Med udgangspunkt i symptomer og aftagende nyrefunktion klargøres sammenhænge, og behandlingsmuligheder, og hvad patienten selv kan gøre. Nyreskolen er et supplement til den viden og information, der gives i behandlingsforløbet, og som patienten selv opsøger blandt andet over nettet m.m. Patienterne og pårørende er meget motiverede for at få mere viden om deres sygdom og behandlingsmuligheder.

Det har stor værdi, at patienter og pårørende er sammen med ligestillede.

Følgende emner bliver gennemgået: Nyrens fysiologi og anatomi, understøttende behandling, symptomer, dialysemuligheder, kostens betydning, fysisk aktivitet og velvære. Nyretransplantation med blandt andet mulighed for levende nyredonation. Gennemgang af laboratorieskema ved hjælp af egne prøvesvar. Psykosociale forhold i hverdagen, ferierejser m.m.

Pårørendeusagn:

"Det har givet mig en forståelse for min mands sygdom."

Patientudsagn:

"Jeg er bedre klædt på til at tage stilling til hvilken behandlingsform, jeg ønsker."

"Jeg var slet ikke klar over, at nyren har så mange funktioner"

Den sidste dag samler vi op på de 3 eftermiddage, og hvilke refleksioner, det har skabt. Det er tydeligt at mærke, at der i forløbet er skabt en vis tryghed blandt deltagerne, og de åbner sig og deler deres bekymringer med os og hinanden.

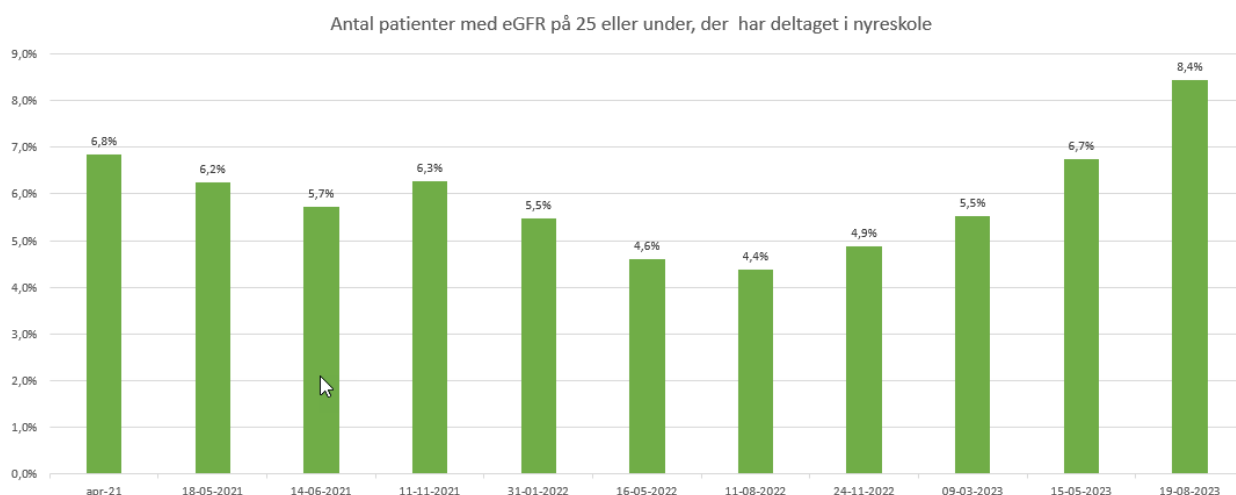
Hvert kursushold afsluttes med en evaluering.

Desuden har vi et samarbejde med en nefrologisk sygeplejerske fra Herlev Hospital, som også afholder nyreskole. Sammen underviser vi nefrologiske sygeplejersker i Regionen på nefrologisk grundkursus. Her fortæller vi blandt andet om de forskellige nyreskoler – tilbud, der er i Regionen samt om værktøjer, som patienter og sundhedsprofessionelle kan bruge, når de sammen skal træffe beslutning om valg af behandling.

Vi har løbende samarbejde med de forskellige afdelinger primært for at sikre os, at de bliver opmærksomme på patienter, der har deltaget i nyreskolen, som eventuelt har brug for opfølgning, samt være opmærksomme på eventuelle patienter, der ikke har deltaget, men kunne have glæde af det.

Vi har en kontaktsygeplejerske, Joan Torp Harrington, ansat i nyreambulatoriet, som vi har tæt kontakt med, og som sikrer sig at følge op på de patienter, der udebliver fra nyreskolen. Siden juni har vi udvidet holdene, så der kan deltage op til 14 patienter samt pårørende.

I marts måned rejste sygeplejerske Charlotte Marcuslund, Klinisk diætist Louise Gulliksen og Overlæge Marianne Rix til Bornholm, hvor vi afholdt en nyreskole samlet på en dag. Der var booket 15 deltagere inkl. pårørende. Alle deltagerne var dog startet i dialysebehandling til forskel fra de ”normale” nyreskolehold. Det blev modtaget meget positivt og vil formentlig blive gentaget, når der er nok patienter til et hold.

9. Råd og udvalg

9.1 PAG

Afdelingens PAG-gruppe har holdt 4 møder i 2023. PAG-gruppen er en tværfaglig arbejdsgruppe (sygeplejersker og sekretærer samt ad hoc lægedeltagelse) og består af SP-nøglepersoner, afdelingens kliniske byggere og Karina Bruun som repræsentant for afdelingsledelsen. Formålet er at se på arbejdsgange i Sundhedsplatformen og tage fælles beslutninger. Nogen af de gennemgående emner der er arbejdet med i år, er AK behandling, terapiplaner i hæmodialysen og blodprøvetagning.

Arbejdet med at forbedre sygeplejedokumentationen i SP's fokusområde "Klinisk dokumentationen" er forsat indtil midt oktober 2023, hvor Pia Wiegmanns har været frikøbt 2 dage om ugen til dette arbejde.

Afdelingens nyuddannet kliniske bygger Rikke Foldager, kom tilbage fra barsel i september og er startet oplæring i klinisk byg.

Følgende er sket i forhold til Sundhedsplatformen i 2023:

- AK behandling håndteres nu udelukkende i SP – AK papirskemaet blev sendt på pension i juni 2023.
- Løsning med væskerestriktion, så væskerestriktionen går på tværs af indlagt og ambulant forløb - er kommet hos alle i SP i løbet af foråret 2023 (efter at vi i nefrologien på RH pilottestede det i 2022).

- Der har været afholdt 2 møder med deltagelse af alle de nefrologiske hospitaler angående nefrologisk sygeplejedokumentation. I oktober 2023 blev 16 sygeplejefaglige problemområder samlet til 12 i SP og det ambulante nefrologiske sygepleje statusskema tilrettet. Sengeafdelingerne kan nu bruge de generiske skemaer til deres dokumentation, derfor blev det nefrologiske daglige sygeplejeskema nedlagt i oktober 2023.
- Vores blodprøvepakker er under revidering, både i forhold til navngivning og indhold, således at der ikke tages for mange blodprøver samt spares klik ved bestilling. Dette arbejde fortsætter i første kvartal 2024.
- Nefrologien har i løbet af efteråret klargjort ønsker til brugergrænsefladen for sygeplejersker via indsatsen "Brugergrænseflade" fra SP og ønsket ganske små justeringer til lægerne som opfølgning på lægernes brugertilpasning i 2022. Ønskerne kommer i SP i januar 2024. Noget af det vi ser frem til, er at deling af vores præferencelister til blodprøver og laboratorieundersøgelser også kommer til at kunne deles automatisk for sygeplejersker og sekretærer – hvilket vil spare en del tid i stedet for manuel deling med alle.
- Den blå mappe med OP tider er sendt på pension i december 2023 og tiderne kan nu ses i kalender i SP.

Data fra Sundhedsplatformen:

- Der er i 2023 arbejdet videre med at få data ud fra SP i form af rapporter/Dashboards og visninger i SlicerDicer.
- Der er arbejdet med implementering af HD-rapport over vores HD-patienter i alle dialyserne. Desuden er der kommet en tilsvarende rapport for PD-patienter, som er i gang med at blive taget i brug.
- Der er i sygeplejegruppen arbejdet med at se ind i mulighederne for at trække relevante data for sygeplejen.
- Der ligger et stort potentiale i rapportmulighederne i SP, men som kræver tilpasning for at passe til nefrologien. Der er i 2022 afgivet 9 forbedringsønsker til SP ift. at kunne trække data relevant for nefrologien – disse har ikke været mulige for SP at arbejde på i 2023.

Nyt klinisk byg i 2023:

- Flere revideringer i mange af vores best./ord- og Smartsæt.
- Byg og implementering af læge og sygeplejerske best/ord sæt til børne nyretransplantation.
- Flere små revideringer af vores nuværende vurderingsskemaer til PD-patienterne, TX-patienterne og HD-patienterne.
- Flere små ændringer i mange af vores tjeklister (vurderingsskemaer) til diverse indgreb.

9.2 Kvalitetsrådet

I kvalitetsrådet følger vi løbende med i bl.a. de udviklingsprojekter, der foregår i klinikken.

Professor Søren S. Sørensen trådte ud af rådet og nyt medlem er professor Mads Hornum.

Kvalitetsrådet har afholdt 1 møde i 2023.

Afdelingen modtager evalueringer fra Den Landsdækkende Undersøgelse af Patientoplevelser (LUP) én gang om måneden. Svarprocenten er ikke høj, men vi har generelt en høj tilfredshed og fine kommentarer. Udfordringer for nogen af patienterne er fortsat ventetiden i Ambulatoriet.

9.3 Patientsikkerhed

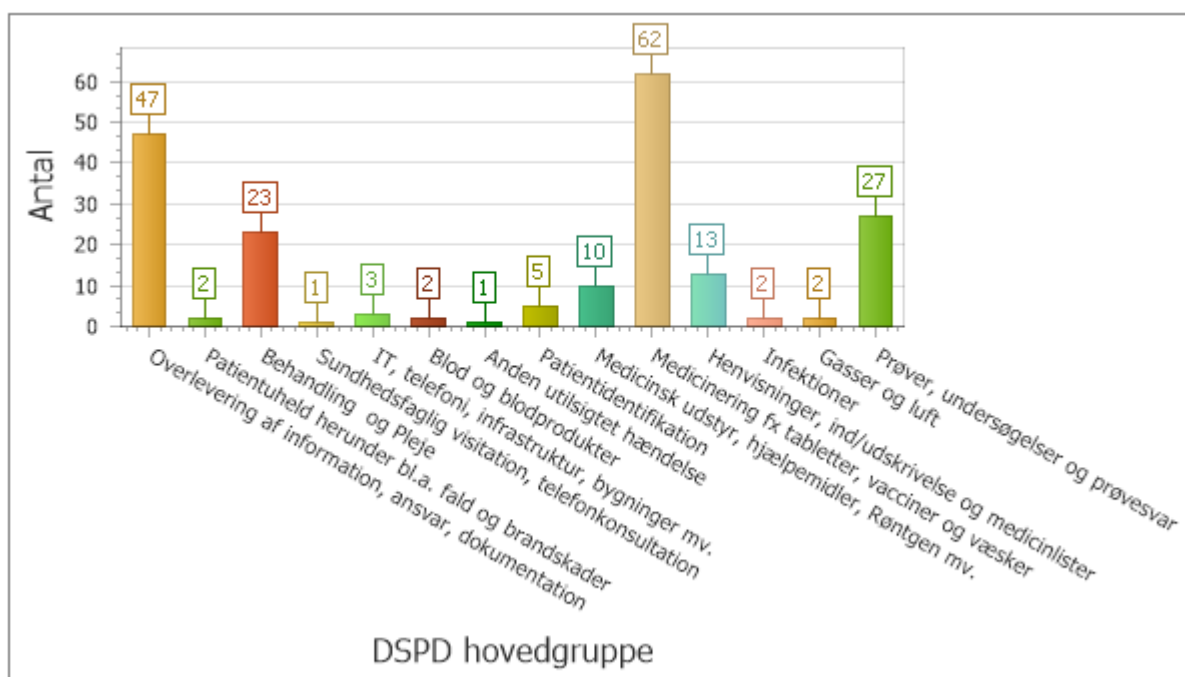
Klage – og erstatningssager

Vi har i 2023 modtaget 3 klagesager og 5 erstatningssager, hvilket er en nedgang i forhold til året før. Derudover har vi modtaget afgørelser i 7 sager.

Utilsigtede hændelser

I afdeling for Nyresygdomme har der i 2023 været indrapporteret 200 utilsigtede hændelser, hvilket er en stigning på ca. 38%.

UTH, total i Afdeling for Nyresygdomme, 2023

Medicinering er fortsat den kategori der scorer højest (ca. 30%), og den hyppigste indrapportering er "Medicin ikke givet".

Afdelingen har fortsat et stort fokus på håndtering af medicin. Vi afholder 2 gange årligt et kursus i specialerelateret medicin som alle ny ansatte sygeplejersker skal gennemgå. Derudover har flere af afsnittene en MAS-medicin ansvarlig sygeplejerske som bl.a. afvikler en medicin-fokusuge, 1-2 gange om året.

Den 1. juli 2023 blev der indført flere ændringer ved indrapportering af en utilsigtet hændelse. Største ændring er, at antallet af kategorier er ændret fra 5 til fire, og at rapportøren skal forholde sig til både den faktiske og den mulige konsekvens. Dette betyder at data fra 2023 skal opgøres på 2 forskellige måder, og vil derfor ikke fremgå af årsrapporten i år.

Fordeling af hændelserne på score, viser dog fortsat at langt de fleste hændelser betegnes som "mild" eller "Ingen skade".

Der ses 9 UTH'er i forhold til "Medicinsk udstyr", som alle drejer sig om håndtering af det medicinske udstyr. Den ene hændelse om en fugter der ikke er koblet rigtig sammen, og resten drejer sig om hæmodialysemaskiner, hvor personalet har fx glemt at prime eller trykket på en forkert knap.

Arbejdet med UTH'er er en vigtig del af afdelingens arbejde med patientsikkerhed. Der bliver arbejdet med UTH'er i alle afsnit i afdelingen, og alle nyansatte modtager i introduktionsperioden undervisning i vigtigheden af, at indrapportere. Alle UTH'er hvor der skønnes at være et læringspotentiale tages op i de enkelte afsnit eller centralt i afdelingen.

9.4 Palliationsgruppen

Palliationsudvalget har haft et godt og produktivt år. Alle afsnit er nu repræsenteret i udvalget og nogle afsnit med flere deltagere. I 2023 har udvalget afholdt 5 møder.

Derudover afholdt vi to kursusdage i "Palliation i afdeling for Nyresygdomme". Dagene er altid spændende og får fin respons.

To af udvalgets medlemmer er repræsenteret i den Nationale MMU-gruppe og årets møde blev afholdt på Rigshospitalet.

Udvalget afprøver fortsat brugen af EORTC-skemaet i afsnit 8601 og skemaet Ipos renal bliver afprøvet i dialysen på Frederiksberg.

I foråret afholdt udvalget en tværfaglig temaeftermiddag med indlæg fra Palliationsenheden, Diakonissestiftelsens hospice og etnisk ressource team. Der var ca. 50 deltagere til stede.

I slutning af året gennemførte hele afdelingen en fokus uge om palliation. Der blev undervist i alle afsnit, produceret plakater, udskrivningstjekliste, telefonliste og afholdt en quiz.

Vores afdeling deltager i en spørgeskemaundersøgelse der udgår fra Aarhus Universitetshospital, som kigger på symptombyrde og palliative tiltag hos patienter > 75 år. Patienterne skal rekrutteres i Nyresvigtsambulatoriet og følges 2 x årligt i 2 år.

10. Fagligt netværk

Læger	Repræsentation
Bo Feldt-Rasmussen	• Forskningsudvalget på Rigshospitalet, formand • Kontaktudvalget på Rigshospitalet, formand • Professorsammenslutningen, Rigshospitalet, Bestyrelsen • Koordinerende professor i CKO og KU, Institut for Klinisk Medicin (IKM) • Ordførende professor, Nefrologi, IKM/KU • Bjørnows fond, bestyrelsen • Augustinusfonden, formand for bedømmelsesudvalg/nyreinitiativet • Medicinrådet • Retslægerådet
Søren Schwartz Sørensen	• DNSL registerudvalg • Formand for Scandiatransplant gruppen "Nordic Kidney group" • Medlem af ERA Registry Committee
Mads Hornum	• Dansk Nefrologisk Selskab, bestyrelsen • Dansk Selskab Intern Medicin, næstformand • Working Group DIABESITY, ERA, bestyrelsen, past chair • Professorsammenslutningen RH, bestyrelsen • Ordførende professor, Nefrologi, IKM/KU • Delkursusleder, Bachelordelen, klinisk medicin, KU • Bjørnows Fond, bestyrelsen • Dansk Diabetes Database, bestyrelsen • Sundhedsfagligt råd, Region Hovedstaden, medlem
Vibeke Rømming Sørensen	• Bestyrelsesmedlem Dansk Transplantations Selskab
Anne Lise Kamper	• Augustinusfonden, Bedømmelsesudvalg/nyreinitiativet
Jens Schmidt Iversen	• Suppleant i Dansk selskab for intern medicin.
Peter Clausen	• Dansk Nefrologisk Selskab, revisor
Iain Bressendorff	• Bestyrelsesmedlem, kasserer i Yngre Nefrologer under DNS
Karl Emil Nelveg-Kristensen	• Initiativtager til Danish Vasculitis Association (DANVAS) inkl biobank til fremtidig forskning • RH-repræsentant i Glomerulonefritis gruppen under DNS • ANCA-vaskulit ekspert for medicinrådets fagudvalg vedr. gigtsygdomme
Nicholas Carlson	• Administrator, Renal work group, CopCard - Copenhagen Cardiovascular Research Center • Medlem, Danish Vasculitis Association (DANVAS)

	YL repræsentant, Det specialespecifikke uddannelsesråd i Nefrologi
Sygeplejen	Repræsentation
Karina Bruun	- Formand for FS Nefro - Bestyrelsesmedlem i DASYS - Medlem i Rigshospitalet Infektionshygiejniske udvalg - Formand for CKO's hygiejneudvalg - Medlem i Rigshospitalets POCT-udvalg
Lotte Jensen	- Medicinerådets fagudvalg vedrørende nyresygdomme - DASYS's dokumentationsråd - bestyrelsesmedlem
Kirsten Back Pedersen	- Medicinerådets fagudvalg vedrørende transplantationsmedicin - SIG TX under FS nefro
Ditte Plum Olsen	Brand ambassadør EDTNA
Christa Winther Hjernø-Eggers	Bestyrelsesmedlem FS Nefro, kasserer
Lise Simonsen	Medlem af PD netværksgruppe i FS Nefro. Medlem i arbejdsgruppen på Rigshospitalet om etablering af "Videnscenter for hjemmebehandling".
Gitte W. Madsen	SIG TX under FS nefro
Marin Jo Anne Snebjerg	Medlem af FS Nefros kar- adgangsgruppe
Maria Ulrika Schneider	Medlem af FS Nefros kar- adgangsgruppe
Maria Jangbro	Medlem af FS Nefros kar-adgangsgruppe

11. Forskning og udvikling

Publikationer:

Appetite stimulation with cannabis-based medicine and methods for assessment of glomerular filtration in older patients with medical illness: a study protocol

Nielsen, R. L., Bornaes, O., Storgaard, I. K., Kallemose, T., Jørgensen, L. M., Jawad, B. N., Altintas, I., Juul-Larsen, H. G., Tavenier, J., Durhuus, J. A., Bengaard, A. K. P., Holst, J. J., Kolko, M., Sonne, D. P., Breindahl, T., Damgaard, M., Porrini, E., Hornum, M., Andersen, O., Pedersen, M. M., Rasmussen, H. H., Munk, T., Lund, T. M., Jensen, P. S., Andersen, A. L. & Houliand, M. B., sep. 2023, I: Basic & clinical pharmacology & toxicology. 133, 3, s. 237-253 17 s.

Publikation: Bidrag til tidsskrift › Tidsskriftartikel › Forskning › peer review

BKPyV DNAemia in Kidney Transplant Recipients Undergoing Regular Screening: A Single-Centre Cohort Study

Rasmussen, D. B., Møller, D. L., Hamm, S. R., Borges, Á. H., Nielsen, A. C. Y., Kirkby, N. S., Sørensen, S. S. & Nielsen, S. D., 29 dec. 2023, I: Microorganisms. 12, 1, 65.

Publikation: Bidrag til tidsskrift › Tidsskriftartikel › Forskning › peer review

Can the Use of Continuous Glucose Monitoring Improve Glycemic Control in Patients with Type 1 and 2 Diabetes Receiving Dialysis?

Bomholt, T., Kofod, D., Nørgaard, K., Rossing, P., Feldt-Rasmussen, B. & Hornum, M., 2023, I: Nephron. 147, 2, s. 91-96 6 s.

Publikation: Bidrag til tidsskrift › Review › peer review

Cardiac arrhythmia and hypoglycaemia in patients receiving haemodialysis with and without diabetes (the CADDY study): protocol for a Danish multicentre cohort study

Kofod, D. H., Diederichsen, S. Z., Bomholt, T., Ørbæk Andersen, M., Rix, M., Liem, Y., Lindhard, K., Post Hansen, H., Rydahl, C., Lindhardt, M., Schandorff, K., Lange, T., Nørgaard, K., Almdal, T. P., Svendsen, J. H., Feldt-Rasmussen, B. & Hornum, M., 27 okt. 2023, I: BMJ Open. 13, 10, e077063.

Publikation: Bidrag til tidsskrift › Tidsskriftartikel › Forskning › peer review

Cardiovascular mortality in patients with advanced chronic kidney disease with and without diabetes: a nationwide cohort study

Kofod, D. H., Carlson, N., Ballegaard, E. F., Almdal, T. P., Torp-Pedersen, C., Gislason, G., Svendsen, J. H., Feldt-Rasmussen, B. & Hornum, M., 16 jun. 2023, I: Cardiovascular Diabetology. 22, 1, 140.

Publikation: Bidrag til tidsskrift › Tidsskriftartikel › Forskning › peer review

Cardiovascular Risk Following Conversion to Belatacept From a Calcineurin Inhibitor in Kidney Transplant Recipients: A Randomized Clinical Trial

Bredewold, O. W., Chan, J., Svensson, M., Bruchfeld, A., de Fijter, J. W., Furuland, H., Grinyo, J. M., Hartmann, A., Holdaas, H., Hellberg, O., Jardine, A., Mjörnstedt, L., Skov, K., Smerud, K. T., Soveri, I., Sørensen, S. S., Zonneveld, A-J. V. & Fellström, B., jan. 2023, I: Kidney medicine. 5, 1, 100574.

Publikation: Bidrag til tidsskrift › Tidsskriftartikel › Forskning › peer review

Co-Occurrence of Prevalent Symptoms in Patients Receiving Hemodialysis - A Cross-Sectional Survey

Lykke, C., Sørensen, J., Liem, Y. S., Eidemak, I., Larsen, S., Sjøgren, P., Molsted, S., Laursen, L. & Kurita, G. P., 2023, I: Nephrology nursing journal : journal of the American Nephrology Nurses' Association. 50, 6, s. 497-504 8 s.

Publikation: Bidrag til tidsskrift › Tidsskriftartikel › Forskning › peer review

Coronary and extra-coronary artery calcium scores as predictors of cardiovascular events and mortality in chronic kidney disease stages 1-5: a prospective cohort study

Sørensen, I. M. H., Bjergfelt, S. S., Hjortkær, H. Ø., Kofoed, K. F., Lange, T., Feldt-Rasmussen, B., Christoffersen, C. & Bro, S., 4 maj 2023, I: Nephrology, dialysis, transplantation : official publication of the European Dialysis and Transplant Association - European Renal Association. 38, 5, s. 1227-1239 13 s.

Publikation: Bidrag til tidsskrift › Tidsskriftartikel › Forskning › peer review

Correction: Systematic cascade screening in the Danish Fabry Disease Centre: 20 years of a national single-centre experience

Effraimidis, G., Rasmussen, Å. K., Dunoe, M., Hasholt, L. F., Wibrand, F., Sorensen, S. S., Lund, A. M., Kober, L., Bundgaard, H., Yazdanfard, P. D. W., Oturai, P., Larsen, V. A., de Abreu, V. H. F., Enevoldsen, L. H., Kristensen, T., Svenstrup, K., Bille, M. B., Arif, F., Mogensen, M., Klokke, M., Backer, V., Kistorp, C. & Feldt-Rasmussen, U., 2023

Publikation: Andet › Andet bidrag › Forskning

Cutaneous vascular calcifications in patients with chronic kidney disease and calcific uremic arteriolopathy: a cross-sectional study

Røndbjerg, A. K., Gyldenløve, M., Krustup, D., Rix, M., Vejborg, I., Lonn, L., Jørgensen, N. R., Pasch, A., Skov, L. & Hansen, D., sep. 2023, I: Journal of Nephrology. 36, 7, s. 1991-1999 9 s.

Publikation: Bidrag til tidsskrift › Tidsskriftartikel › Forskning › peer review

Effects of Dapagliflozin on Echocardiographic Measures of Cardiac Structure and Function in Patients with Chronic Kidney Disease: the DECODE-CKD trial

Bartholdy, K. V., Johansen, N. D., Landler, N., Skaarup, K. G., Jensen, J., Bressendorff, I., Schou, M., Christensen, J., Feldt-Rasmussen, B., Vaduganathan, M., Solomon, S., Haynes, R., Persson, F., Rossing, P., Køber, L., Zannad, F., Hansen, D. & Biering-Sørensen, T., 1 feb. 2023, I: Kidney360. 4, 2, s. 143-149 7 s.

Publikation: Bidrag til tidsskrift › Tidsskriftartikel › Forskning › peer review

Endotrophin Levels Are Associated with Allograft Outcomes in Kidney Transplant Recipients

Sparding, N., Genovese, F., Rasmussen, D. G. K., Karsdal, M. A., Krogstrup, N. V., Nielsen, M. B., Hornum, M., Nagarajah, S., Birn, H., The Context Study Group, Jespersen, B., Tepel, M. & Nørregaard, R., 5 maj 2023, I: Biomolecules. 13, 5, 792.

Publikation: Bidrag til tidsskrift › Tidsskriftartikel › Forskning › peer review

Factors associated with time to first dialysis-associated peritonitis episode: Data from the Peritonitis Prevention Study (PEPS)

Ljungman, S., Jensen, J. E., Paulsen, D., Petersons, A., Ots-Rosenberg, M., Saha, H., Struijk, D., Wilkie, M., Heimbürger, O., Stegmayr, B., Elung-Jensen, T., Johansson, A-C., Rydström, M., Gudmundsdottir, H., Hussain-Alkhateeb, L. & Peritonitis Prevention Study (PEPS) Trial Investigators, maj 2023, I: Peritoneal Dialysis International. 43, 3, s. 241-251 11 s.

Publikation: Bidrag til tidsskrift › Tidsskriftartikel › Forskning › peer review

Far infrared treatment on the arteriovenous fistula induces changes in sVCAM and sICAM in patients on hemodialysis

Lindhard, K., Jensen, B. L., Pedersen, B. L., Meyer-Olesen, C., Rix, M., Hansen, H. P., Schalkwijk, C., Waarenburg, M., Heaf, J. & Hansen, D., 30 jun. 2023, I: Nephrology, dialysis, transplantation : official publication of the European Dialysis and Transplant Association - European Renal Association. 38, 7, s. 1752-1760 9 s.

Publikation: Bidrag til tidsskrift › Tidsskriftartikel › Forskning › peer review

Frontiers in Bone Metabolism and Disorder in Chronic Kidney Disease

Mace, M. L. & Lewin, E., 26 sep. 2023, I: Metabolites. 13, 10, 1034.

Publikation: Bidrag til tidsskrift › Leder › peer review

Glucose metabolism, gut-brain hormones, and acromegaly treatment: an explorative single centre descriptive analysis

Jørgensen, N. T., Erichsen, T. M., Jørgensen, M. B., Idorn, T., Feldt-Rasmussen, B., Holst, J. J., Feldt-Rasmussen, U. & Klose, M., feb. 2023, I: *Pituitary*. 26, 1, s. 152-163 12 s.

Publikation: Bidrag til tidsskrift › Tidsskriftartikel › Forskning › peer review

Glucose variability in maintenance hemodialysis patients with type 2 diabetes: Comparison of dialysis and nondialysis days

Bomholt, T., Rix, M., Almdal, T., Knop, F. K., Rosthøj, S., Jørgensen, M. B., Feldt-Rasmussen, B. & Hornum, M., apr. 2023, I: *Hemodialysis international. International Symposium on Home Hemodialysis*. 27, 2, s. 126-133 8 s.

Publikation: Bidrag til tidsskrift › Tidsskriftartikel › Forskning › peer review

Health effects of the New Nordic Renal Diet in patients with moderate chronic kidney disease

Hansen, N. M., 12 dec. 2023, Københavns Universitet.

Publikation: Bog/antologi/afhandling/rapport › Ph.d.-afhandling

Health effects of the New Nordic Renal Diet in patients with stage 3 and 4 chronic kidney disease, compared with habitual diet: A randomized trial

Misella Hansen, N., Kamper, A-L., Rix, M., Feldt-Rasmussen, B., Leipziger, J., Sørensen, M. V., Berg, P., Astrup, A. & Salomo, L., nov. 2023, I: *The American journal of clinical nutrition*. 118, 5, s. 1042-1054 13 s.

Publikation: Bidrag til tidsskrift › Tidsskriftartikel › Forskning › peer review

Hepatic Fibrosis Evaluated in Patients with Type 2 Diabetes with and without Chronic Kidney Disease

Adrian, T., Hornum, M., Knop, F. K., Christensen, K. B., Almdal, T., Rossing, P., Lídaa, L. Í., Heinrich, N. S., Boer, V. O., Marsman, A., Petersen, E. T., Siebner, H. R. & Feldt-Rasmussen, B., 2023, I: *Nephron*. 147, 11, s. 673-684 12 s.

Publikation: Bidrag til tidsskrift › Tidsskriftartikel › Forskning › peer review

Herpes Virus Infections in Kidney Transplant Patients (HINT) - a prospective observational cohort study

Hamm, S. R., Saini, S. K., Hald, A., Vaaben, A. V., Pedersen, N. W., Suarez-Zdunek, M. A., Harboe, Z. B., Bruunsgaard, H., Johansen, I. S., Larsen, C. S., Bistrup, C., Birn, H., Sørensen, S. S., Hadrup, S. R. & Nielsen, S. D., 16 okt. 2023, I: *BMC Infectious Diseases*. 23, 1, 687.

Publikation: Bidrag til tidsskrift › Tidsskriftartikel › Forskning › peer review

Humoral and T-cell response 12 months after the first BNT162b2 vaccination in solid organ transplant recipients and controls: Kinetics, associated factors, and role of SARS-CoV-2 infection

Rezahosseini, O., Hamm, S. R., Heftdal, L. D., Pérez-Alós, L., Møller, D. L., Perch, M., Madsen, J. R., Hald, A., Hansen, C. B., Armenteros, J. J. A., Pries-Heje, M. M., Hasselbalch, R. B., Fogh, K., Frikke-Schmidt, R., Hilsted, L. M., Sørensen, E., Ostrowski, S. R., Harboe, Z. B., Iversen, K., Bundgaard, H., Sørensen, S. S., Rasmussen, A., Garred, P. & Nielsen, S. D., 13 jan. 2023, I: *Frontiers in Immunology*. 13, 1075423.

Publikation: Bidrag til tidsskrift › Tidsskriftartikel › Forskning › peer review

Incidence of and Risk Factors for Recurrent Urinary Tract Infections in Renal Transplant Recipients

Halskov, A. C. L., Dagnæs-Hansen, J., Stroomberg, H. V., Sørensen, S. S. & Røder, A., jun. 2023, I: *European Urology Open Science*. 52, s. 115-122 8 s.

Publikation: Bidrag til tidsskrift › Tidsskriftartikel › Forskning › peer review

Increased risk of cardiovascular disease preceding diagnosis of incident ANCA-associated vasculitis: a Danish nationwide study

Nygaard, L., Polcwiartek, C., Nelveg-Kristensen, K. E., Carlson, N., Kristensen, S., Torp-Pedersen, C., Gregersen, J. W. & DANVAS investigators, 22 jul. 2023, (E-pub ahead of print) I: *Rheumatology (Oxford, England)*.

Publikation: Bidrag til tidsskrift › Tidsskriftartikel › Forskning › peer review

Influenza in Liver and Kidney Transplant Recipients: Incidence and Outcomes

Arentoft, N. S., Møller, D. L., Knudsen, A. D., Abdulovski, R., Kirkby, N., Sørensen, S. S., Rasmussen, A. & Nielsen, S. D., 2023, I: *Microbiology spectrum*. 11, 2, 7 s., e0322622.

Publikation: Bidrag til tidsskrift › Tidsskriftartikel › Forskning › peer review

International comparison and time trends of first kidney transplant recipient characteristics across Europe: an ERA Registry study

Boenink, R., Kramer, A., Masoud, S., Rodríguez-Benot, A., Helve, J., Bistrup, C., Segelmark, M. M., Rodríguez Arévalo, O. L., Kerschbaum, J., de Vries, A. P. J., Lundgren, T., Bell, S., Crespo, M., Sørensen, S. S., Ferraro, P. M., Arnol, M., Bakkaloglu, S. A., Weekers, L., Reisæter, A. V., Rebić, D., Ortiz, A., Jager, K. J. & Stel, V. S., 31 aug. 2023, (E-pub ahead of print) I: *Nephrology, dialysis, transplantation : official publication of the European Dialysis and Transplant Association - European Renal Association*.

Publikation: Bidrag til tidsskrift › Tidsskriftartikel › Forskning › peer review

Long-term cardiovascular outcomes and temporal trends in patients diagnosed with ANCA-associated vasculitis: a Danish nationwide registry study

Nygaard, L., Polcwiatek, C., Nelveg-Kristensen, K. E., Carlson, N., Kristensen, S., Torp-Pedersen, C. & Gregersen, J. W., 1 feb. 2023, I: *Rheumatology (Oxford, England)*. 62, 2, s. 735-746 12 s.

Publikation: Bidrag til tidsskrift › Tidsskriftartikel › Forskning › peer review

Metabolically healthy obesity: Misleading phrase or healthy phenotype?

Tanriover, C., Copur, S., Gaipov, A., Ozlusen, B., Akcan, R. E., Kuwabara, M., Hornum, M., Van Raalte, D. H. & Kanbay, M., maj 2023, I: *European Journal of Internal Medicine*. 111, s. 5-20 16 s.

Publikation: Bidrag til tidsskrift › Review › peer review

Non-adherence, medication beliefs and symptom burden among patients receiving hemodialysis -a cross-sectional study

Mechta Nielsen, T., Marott, T., Hornum, M., Feldt-Rasmussen, B., Kallemose, T. & Thomsen, T., 27 okt. 2023, I: *BMC Nephrology*. 24, 1, 321.

Publikation: Bidrag til tidsskrift › Tidsskriftartikel › Forskning › peer review

Non-alcoholic fatty liver disease in patients with chronic kidney disease: Prevalence and metabolic impact using different diagnostic methods

Adrian, T., 14 feb. 2023, Københavns Universitet.

Publikation: Bog/antologi/afhandling/rapport › Ph.d.-afhandling

Nonalcoholic Fatty Liver Disease in Patients with Type 2 Diabetes and Chronic Kidney Disease

Adrian, T., Hornum, M., Knop, F. K., Almdal, T., Rossing, P., Í Lída, L., Heinrich, N. S., Boer, V. O., Marsman, A., Petersen, E. T., Siebner, H. R. & Feldt-Rasmussen, B., 2023, I: *Nephron*. 147, 6, s. 317-328 12 s.

Publikation: Bidrag til tidsskrift › Tidsskriftartikel › Forskning › peer review

Nurses' and medical doctors' attitudes towards exercise for people with chronic kidney disease in Denmark

Molsted, S., Bennett, P. N., Wilund, K., Bruun, K., Pakpour, A. H., Liljehult, J. M. & Brandi, L., 2023, I: *Journal of Renal Care*. 49, 3, s. 206-216 11 s.

Publikation: Bidrag til tidsskrift › Tidsskriftartikel › Forskning › peer review

Nyret transplantation i Danmark

Mosholt, K. S. S., Rohrsted, M., Skov, K., Bistrup, C., Akgül, C. & Sørensen, S. S., 3 apr. 2023, I: *Ugeskrift for Læger*. 185, 14, V12220744.

Publikation: Bidrag til tidsskrift › Review › peer review

Performance of Panel-Estimated GFR Among Hospitalized Older Adults

Iversen, E., Bengaard, A. K., Andersen, A. L., Tavenier, J., Nielsen, R. L., Juul-Larsen, H. G., Jørgensen, L. M., Bornæs, O., Jawad, B. N., Aharaz, A., Walls, A. B., Kallemose, T., Dalhoff, K., Nehlin, J. O., Hornum, M., Feldt-Rasmussen, B., Damgaard, M., Andersen, O. & Houliind, M. B., dec. 2023, I: American journal of kidney diseases : the official journal of the National Kidney Foundation. 82, 6, s. 715-724 10 s.

Publikation: Bidrag til tidsskrift › Tidsskriftartikel › Forskning › peer review

Performance of the 2009 CKDEPI, 2021 CKDEPI, and EKFC equations among high-risk patients in Denmark

Houliind, M. B., Iversen, E., Curovic, V. R., Jørgensen, M. B., Andersen, A., Gustafsson, F., Nelson, L. M. S., Perch, M., Damgaard, M., Persson, F., Feldt-Rasmussen, B., Andersen, O., Lund, T. M. & Hornum, M., 26 sep. 2023, I: Clinical Chemistry and Laboratory Medicine. 61, 10, s. e192-e195

Publikation: Bidrag til tidsskrift › Letter › peer review

Plasma activin A rises with declining kidney function and is independently associated with mortality in patients with chronic kidney disease

Nordholm, A., Sørensen, I. M. H., Bjergfelt, S. S., Fuchs, A., Kofoed, K. F., Landler, N. E., Biering-Sørensen, T., Carlson, N., Feldt-Rasmussen, B., Christoffersen, C. & Bro, S., dec. 2023, I: Clinical kidney journal. 16, 12, s. 2712-2720 9 s.

Publikation: Bidrag til tidsskrift › Tidsskriftartikel › Forskning › peer review

Posttransplant Diabetes Mellitus (PTDM) following solid organ transplantation - Systematic analysis of prevalence and total mortality and meta-analysis of randomized interventional studies aimed at lowering blood glucose

Almdal, K., Hornum, M. & Almdal, T., 2023, I: Current Diabetes Reviews. 19, 7, s. 1-14 14 s., e071122210692.

Publikation: Bidrag til tidsskrift › Tidsskriftartikel › Forskning › peer review

Predicting type 2 diabetes risk before and after solid organ transplantation using polygenic scores in a Danish cohort

Dos Santos, Q., Leung, P., Thorball, C. W., Ledergerber, B., Fellay, J., MacPherson, C. R., Hornum, M., Terrones-Campos, C., Rasmussen, A., Gustafsson, F., Perch, M., Sørensen, S. S., Ekenberg, C., Lundgren, J. D., Feldt-Rasmussen, B. & Reekie, J., 2023, I: Frontiers in molecular biosciences. 10, s. 1-10 10 s., 1282412.

Publikation: Bidrag til tidsskrift › Tidsskriftartikel › Forskning › peer review

Prediction of herpes virus infections after solid organ transplantation: a prospective study of immune function

Møller, D. L., Sørensen, S. S., Rezahosseini, O., Rasmussen, D. B., Arentoft, N. S., Loft, J. A., Perch, M., Gustafsson, F., Lundgren, J., Scheike, T., Knudsen, J. D., Ostrowski, S. R., Rasmussen, A. & Nielsen, S. D., 2023, I: Frontiers in Immunology. 14, 1183703.

Publikation: Bidrag til tidsskrift › Tidsskriftartikel › Forskning › peer review

Predictive and prognostic value of different cardiac troponin assays: a nationwide register-based cohort study

Hasselbalch, R. B., Schultz, M., Schytz, P. A., Kristensen, J. H., Strandkjær, N., Pries-Heje, M., Carlson, N., Schou, M., Bundgaard, H., Torp-Pedersen, C. & Iversen, K. K., 12 sep. 2023, I: European heart journal. Quality of care & clinical outcomes. 9, 6, s. 592-599 8 s.

Publikation: Bidrag til tidsskrift › Tidsskriftartikel › Forskning › peer review

Pretransplant serum levels of endothelial cell activation markers are associated with graft loss and mortality after kidney transplantation

Lund, K. P., Eriksson, F., Pedersen, B. K., Sørensen, S. S. & Bruunsgaard, H., jan. 2023, I: Scandinavian Journal of Immunology. 97, 1, e13225.

Publikation: Bidrag til tidsskrift › Tidsskriftartikel › Forskning › peer review

Prevalence of cervical human papillomavirus and the risk of anal co-infection in kidney transplant recipients: Results from a Danish clinical study

Ring, L. L., Thomsen, L. T., Haedersdal, M., Sørensen, S. S., Bonde, J. H., Lok, T. T., Larsen, H. K. & Kjaer, S. K., apr. 2023, I: Transplant Infectious Disease. 25, 2, e14019.

Publikation: Bidrag til tidsskrift › Tidsskriftartikel › Forskning › peer review

Prognostic value of contralateral suppression on kidney function after surgery in patients with primary aldosteronism

Voss, N., Mørup, S., Clausen, C., Føltoft, C. L., Jepsen, J. V., Hornum, M., Andreassen, M. & Krogh, J., mar. 2023, I: Clinical Endocrinology. 98, 3, s. 306-314 9 s.

Publikation: Bidrag til tidsskrift › Tidsskriftartikel › Forskning › peer review

Reply to Alessio Pecoraro, Vincenzo Li Marzi, Sergio Serni, and Riccardo Campi's Letter to the Editor re: Julia Dagnæs-Hansen, Gitte Hjartbro Kristensen, Hein V. Stroomberg, Søren Schwartz Sørensen, Martin Andreas Røder. Surgical Approaches and Outcomes in Living Donor Nephrectomy: A Systematic Review and Meta-analysis. Eur Urol Focus. In press. <https://doi.org/10.1016/j.euf.2022.03.021>

Dagnæs-Hansen, J., Hjartbro Kristensen, G., Stroomberg, H. V., Schwartz Sørensen, S. & Røder, M. A., jan. 2023, I: European Urology Focus. 9, 1, s. 218 1 s.

Publikation: Bidrag til tidsskrift › Kommentar/debat › Forskning › peer review

Rickettsiose med sort eschar

Mannheimer, E., Bandier, J., Bryrup, T. & von Lüttichau, H. R., 19 jun. 2023, I: Ugeskrift for Læger. 185, 25, :V71190.

Publikation: Bidrag til tidsskrift › Tidsskriftartikel › Forskning › peer review

Scandiatransplant Exchange Program (STEP): Development and Results From an International Kidney Exchange Program

Duus Weinreich, I., Andersson, T., Birna Andrésdóttir, M., Bengtsson, M., Biglarnia, A., Bistrup, C., Boulland, L., Bruunsgaard, H., Helanterä, I., Kölvald, K., Lauronen, J., Lindahl, J. P., Skov, K., Schwarz Sørensen, S., Wennberg, L. & Lindner, P., nov. 2023, I: Transplantation Direct. 9, 11, s. e1549

Publikation: Bidrag til tidsskrift › Tidsskriftartikel › Forskning › peer review

Stable incidence and survival of arteriovenous fistulas over 39 years: A long-term national cohort study

Lindhard, K., Hansen, D., Lindegaard Pedersen, B., Rix, M., Hansen, H. P., Jensen, B. L. & Heaf, J., jul. 2023, I: The journal of vascular access. 24, 4, s. 620-629 10 s.

Publikation: Bidrag til tidsskrift › Tidsskriftartikel › Forskning › peer review

The Effect of Magnesium Supplementation on Vascular Calcification in CKD: A Randomized Clinical Trial (MAGICAL-CKD)

Bressendorff, I., Hansen, D., Schou, M., Kragelund, C., Svensson, M., Hashemi, B., Kristensen, T., Vrist, M. H., Borg, R., Tougaard, B., Borg, K., Hjortkjær, H. Ø., Kristiansen, C. H., Carlson, N., Nasiri, M., Ashraf, H., Pasch, A. & Brandi, L., 1 maj 2023, I: Journal of the American Society of Nephrology. 34, 5, s. 886-894 9 s.

Publikation: Bidrag til tidsskrift › Tidsskriftartikel › Forskning › peer review

The Growing Challenge of Chronic Kidney Disease: An Overview of Current Knowledge

Borg, R., Carlson, N., Søndergaard, J. & Persson, F., 2023, I: International Journal of Nephrology. 2023, s. 9609266 9609266.

Publikation: Bidrag til tidsskrift › Review › peer review

The impact of caring on caregivers of patients with life-threatening organ failure

Kurita, G. P., Eidemak, I., Larsen, S., Jeppesen, P. B., Antonsen, L. B., Molsted, S., Liem, Y. S., Pressler, T. & Sjøgren, P., 27 apr. 2023, (E-pub ahead of print) I: Palliative & supportive care. s. 1-7 7 s.

Publikation: Bidrag til tidsskrift › Tidsskriftartikel › Forskning › peer review

The New Nordic Renal Diet Induces a Pronounced Reduction of Urine Acid Excretion and Uremic Toxins in Chronic Kidney Disease Patients (Stage 3 and 4)

Hansen, N. M., Berg, P., Rix, M., Pareek, M., Leipziger, J., Kamper, A-L., Astrup, A., Vaarby Sørensen, M. & Salomo, L., maj 2023, I: Journal of Renal Nutrition. 33, 3, s. 412-419 8 s.

Publikation: Bidrag til tidsskrift › Tidsskriftartikel › Forskning › peer review

Therapeutic apheresis in ANCA Associated Vasculitis: Current status of Pexivas

Szpirt, W. M., apr. 2023, I: Transfusion and Apheresis Science. 62, 2, 103683.

Publikation: Bidrag til tidsskrift › Review › peer review

12. Phd projekter i Afdeling for Nyresygdomme

Milla Ortved, klinisk assistent, læge, Ph.d.-studerende

Open-label randomized clinical trial to reduce surgical complications following Open or Robot-assisted Kidney Transplantation; The ORAKTx trial

Hovedvejleder: Andreas Røder, Medvejleder Søren Schwartz Sørensen

Ebba Mannheimer, klinisk assistent, læge, Ph.d.-studerende:

Chronic kidney disease in the Lolland Falster Health study, Denmark.

Hovedvejleder: Mads Hornum. Medvejledere: Morten Buus Jørgensen, Kristine Hommel, Anne-Lise Kamper og Bo Feldt-Rasmussen.

Dea Haagensen Kofod, klinisk assistent, læge, Ph.d.-studerende:

Cardiac arrhythmia and sudden cardiac death in patients with end-stage renal disease.

Hovedvejleder: Mads Hornum. Medvejledere: Bo Feldt-Rasmussen, Thomas Almdal og Jesper Hastrup Svendsen.

Dina Leth Møller, klinisk assistent, læge, Ph.d.-studerende:

Forsvaret 27.11.2023

Immune Function and Infections in Patients Undergoing Solid Organ Transplantation.

Hovedvejleder: Susanne Dam Poulsen. Medvejleder: Søren Schwartz Sørensen

Katja Vu, klinisk assistent, læge, PhD studerende

Effects of Dapagliflozin on Echocardiographic Measures of Cardiac

Structure and Function in Patients with Chronic Kidney Disease (DECODE-CKD)

Hovedvejleder: Tor Biering-Sørensen, Medvejledere: Bo Feldt-Rasmussen, Ditte Hansen, Morten Schou, Richard Haynes

Ellen Freese Ballegaard, klinisk assistent, læge, Ph.d.-studerende:

Prevention of cardiovascular disease in patients with chronic kidney disease. Focus on hypertension, dyslipidemia and atrial fibrillation.

Hovedvejleder: Bo Feldt-Rasmussen, Medvejledere: Nicholas Carlson, Anne-Lise Kamper, Gunnar Gislason, Christian Torp-Pedersen

Julia Karina Dragnæs-Hansen, læge, Ph.d.-studerende:

Surgical complications following living donor nephrectomy and renal transplantation.

Hovedvejleder: Andreas Røder. Medvejleder: Søren Schwartz Sørensen

Kit Peiter Lund, læge, Ph.d.-studerende:

Systemic inflammation in the kidney transplant candidate: A risk factor for graft loss, death and cardiovascular complications.

Hovedvejleder: Helle Bruunsgaard. Medvejleder: Søren Schwartz Sørensen.

Nikita Misella Hansen, Cand.scient i klinisk ernæring, klinisk diætist, Ph.d.-studerende:

Forsvaret 1.12. 2023

Long-term effects of The New Nordic Renal Diet on phosphorous and lipid homeostasis in patients with chronic kidney disease – stages 3 and 4.

Hovedvejleder: Bo Feldt-Rasmussen. Medvejledere: Anne-Lise Kamper, Marianne Rix og Louise Salomo

Omid Reza Hosseini læge, klinisk assistent, Ph.d.-studerende:

Forsvaret 23.01.2023

Varicella zoster virus infections in immunosuppressed patients.

Hovedvejleder: Susanne Dam Poulsen. Medvejleder: Søren Schwartz Sørensen og Allan Rasmussen

Sasha Bjergfelt, klinisk assistent, læge, Ph.d.-studerende:

Prediction of risk of cardiovascular events in patients with chronic kidney disease:

Measurement of carotid plaque thickness and new biomarkers

Hovedvejleder: Christina Christoffersen.. Medvejleder: Bo Feldt-Rasmussen , Susanne Bro.

Trine Mechta Nielsen, Cand. cur, Ph.d. studerende:

Health professionals' perspectives on supporting patients with Chronic Kidney Disease (CKD) in medication adherence: A qualitative study with active involvement of patient representatives

Hovedvejleder: Thordis Thomsen, Medvejleder: Mads Hornum, Bo Feldt-Rasmussen.

Laura Perez Alos, cand.med, PhD studerende

Progression of IgA nephropathy and complement activation

Hovedvejleder: Pater Garred, Medvejleder: Bo Feldt-Rasmussen, Mads Hornum, Jonathan Barrett

Christoffer Renault, klinisk assistent, læge, Ph.d.- studerende:

Pancreatic beta cell and metabolic dysfunction following kidney Transplantation

Hovedvejleder: Mads Hornum, Medvejleder: Bo Feldt-Rasmussen, Morten Buus Jørgensen, Filip Knop

Kirsten Back Pedersen, cand. scient san, Ph.D. - studerende

Life after kidney transplantation: An intervention for supporting recipients' adaptation to everyday life after kidney transplantation

Hovedvejleder: Mads Hornum, Medvejleder: Mary Jarden, Marie Oxenbøll Collet